

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

Katedra základů Kinantropologie a humanitních věd

ANALÝZA VÝVOJE A STRUKTURY
ZAMĚSTNANOSTI VE MĚSTĚ
NOVÝ JIČÍN A OKOLÍ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

VEDOUCÍ PRÁCE:

Ing. Pavel Berka, CSc.

VYPRACOVALA:

Jana Kiralová

PRAHA

ZÁŘÍ 2006

Jméno: Jana Kiralová

Studijní obor: Management tělesné výchovy a sportu

Název diplomové práce:

Analýza vývoje a struktury zaměstnanosti ve městě Nový Jičín a okolí

Anglický název diplomové práce:

Analysis of development and structure of employment in the city of Nový Jičín and its environs

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Pavel Berka, CSc.

Analýza vývoje a struktury zaměstnanosti ve městě Nový Jičín a okolí

Analysis of development and structure of employment in the city of Nový Jičín and its environs

Cíl práce:

Cílem práce je postihnout problematiku zaměstnanosti ve městě Nový Jičín a okolí z hlediska její struktury a postupného vývoje.

Metody práce:

Studium pramenů, relevantních pro danou problematiku. SWOT analýza. Vlastní dotazníkové šetření, provedené na dostupném vzorku respondentů.

Výsledek práce:

Výsledkem práce je analýza zaměstnanosti, následné vyhodnocení stavu zaměstnanosti ve městě Nový Jičín a okolí a odhalení budoucích rozvojových možností.

Klíčová slova:

zaměstnanost, nezaměstnanost, podnikání, malé a střední podniky, analýza, struktura, vývoj

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně. Použitou literaturu a zdroje uvádím v citacích, odkazech a seznamu použité literatury.

V Praze 1. 9. 2006

Jana Kiralová

Poděkování:

Na tomto místě bych chtěla poděkovat Ing. Pavlu Berkovi, Csc. za jeho odborné vedení, praktické rady a možnosti využít jeho zkušeností. Bez spolupráce s výše jmenovaným by tato práce nevznikla.

OBSAH:

1 Úvod.....	8
1.1 Cíle.....	10
2 Teoretická východiska.....	11
2.1 Význam zaměstnání pro ekonomický chod města.....	11
2.1.2 Význam práce pro člověka.....	12
2.2 Nezaměstnanost.....	13
2.2.1 Typy nezaměstnanosti.....	13
2.2.2 Dlouhodobá nezaměstnanost.....	16
2.3 Význam podnikání pro ekonomický chod města.....	18
2.3.1 Podnikání.....	18
2.3.2 Malé a střední podnikání.....	19
3 Metodologická část.....	25
3.1 Východiska pro tvorbu SWOT analýzy.....	25
3.2 Dotazníkové šetření.....	27
4 Analýza zaměstnanosti ve městě Nový Jičín.....	29
4.1 Demografická situace okresu Nový Jičín.....	30
4.2 Struktura a vývoj zaměstnanosti.....	31
4.2.1 Základní charakteristika trhu práce v Novém Jičíně.....	31
4.2.2 Nezaměstnanost v Novém Jičíně.....	35
4.3 Aktivní politika zaměstnanosti.....	40
4.3.1 Problémové skupiny.....	42
4.4 Struktura a vývoj podnikání.....	43
5 Analytická část.....	47
5.1 Vyhodnocení stavu zaměstnanosti ve městě Nový Jičín a okolí.....	47
5.1.1 Obecné údaje respondentů.....	47
5.1.2 Vyhodnocení otázek z průzkumu zaměstnanosti.....	48
5.1.3. Vyhodnocení otázek nezaměstnanosti.....	51
5.1.4 Rozvoj města.....	51

5.2 Zpracování SWOT analýzy.....	54
5.2.1 Silné stránky.....	54
5.2.2 Slabé stránky.....	57
5.2.3 Příležitosti.....	58
5.2.4 Hrozby.....	60
6 Nalezení potenciálu pro další rozvoj města.....	61
6.1 Podpora malého a středního podnikání.....	61
6.2 Informační systémy na podporu podnikání.....	62
6.3 Spolupráce soukromého a veřejného sektoru.....	63
6.4 Nemovitosti pro podnikání.....	64
6.5 Využití strukturálních fondů EU.....	65
6.6 Rozvoj lidských zdrojů.....	66
6.7 Vytváření pracovních příležitostí.....	67
7 Závěr.....	66
Seznam použité literatury.....	69
Seznam příloh.....	72

1. Úvod

Od roku 1990 se vývoj v jednotlivých regionech České republiky projevoval s rozdílnou dynamikou. Způsobila to především transformace české ekonomiky na standardní tržní ekonomiku. Tato transformace vedla k vytvoření rozdílných výchozích podmínek pro další vývoj mnoha českých měst a regionů. Vývoj jednotlivých oblastí byl ovlivněn řadou procesů: výrazný pokles výroby a zaměstnanosti v těžkém průmyslu, snižování zaměstnanosti v zemědělství, útlum výroby donedávna velkých klíčových podniků a s tím spojené další snižování zaměstnanosti, nerovnoměrný rozvoj soukromého podnikání, rozvoj sektoru služeb zejména ve větších městech a nízká mobilita pracovních sil mezi regiony.

Současná doba přináší další okolnosti, které se podepsaly na sociálně-ekonomické situaci v řadě měst a regionů. Globalizace světové ekonomiky, projevující se koncentrací kapitálu i ekonomických aktivit, vytváří ve svých důsledcích tendenci k likvidaci malého a středního podnikání. Přitom drobné podnikání sehrává velmi důležitou úlohu nejen z hlediska zachování celospolečenského vlivu střední vrstvy, ale i při hospodářské stabilitě národních ekonomik.

V roce 2004 bylo v malých a středních podnicích zaměstnáno 61,5 % osob z celkového počtu zaměstnanců (došlo ke snížení oproti roku 2003 o 0,7 %). Podíl malého a středního podnikání na počtu všech podniků v roce 2005 činil 99 %, což znamená, že segment malého a středního podnikání stále dynamicky roste a výrazně se snižuje počet velkých podniků. V důsledku toho značně vzrostl podíl malých a středních podniků na zaměstnanosti a jejich vliv na řešení regionální nezaměstnanosti.

Dnes se obchodní společnosti začínají projevovat poněkud jinak, než v době éry formálních organizací. V době současné globalizace stále narůstá význam těchto malých a středních podniků v české ekonomice díky změnám v průmyslové a odvětvové struktuře od monopolizované a centrálně plánované ekonomiky k racionálnější struktuře, která dynamičtěji reaguje jak na změny v nabídce, tak poptávce na trhu, které zároveň určují výběr technologií, právní formy, mají relativně malý počet vlastních zaměstnanců a další.

Město Nový Jičín, které bude analyzováno v této práci, bylo také ovlivněno společensko-hospodářskou transformací. Ačkoliv Nový Jičín patří do Moravskoslezského kraje, neobjevují se u něj problémy, které jsou typické pro tento kraj. Naopak je pro Nový Jičín příznačná celá řada jiných specifických problémů. V této

práci se zaměřím na jeho ekonomicko-podnikatelskou dimenzi a to jak z pohledu zaměstnanců, tak také zaměstnavatelů. Pozornost bude věnována i jeho konkurenci s jinými městy a schopnosti zlepšit své sociálně-ekonomické postavení, což by vedlo k přilákání nových obyvatel, návštěvníků a potenciálních investorů a tím i postupné zvyšování zaměstnanosti.

1.1 Cíle práce

- a) Zmapovat zaměstnanost a nezaměstnanost ve městě Nový Jičín a okolí.
- b) Provést podrobnou analýzu vývoje a struktury zaměstnanosti a nezaměstnanosti v regionu a ve městě Nový Jičín.
- c) Vypracovat a realizovat výběrové šetření pomocí strukturovaného dotazníku a výsledky zpracovat početně i graficky.
- d) Konfrontovat výsledky šetření s údaji úřadu práce, resp. ČSÚ.
- e) Zhodnotit celkovou situaci v Novém Jičíně a okolí i možnost přínosu pro daný region obce.

2 Teoretická východiska

V teoretické části se zaměřím na charakterizování základních pojmů jako zaměstnanost a její význam, na různé pojmy, formy a typy nezaměstnanosti, na vývoj a strukturu podnikání aj. a to vždy nejen v obecné rovině, ale téměř vždy se zaměřením na regiony; zejména na město Nový Jičín a jeho okolí.

2.1 Význam zaměstnanosti pro ekonomický chod města

Zaměstnanost je jedním z faktorů, který výrazně ovlivňuje jak sociální oblast a strukturu života ve městě, tak i ekonomický stav a perspektivy rozvoje města. Pro příznivý ekonomický vývoj obce je nutná vhodná kvalitní pracovní síla. Situace na trhu kvalitních pracovních sil není příznivá z důvodu současných demografických trendů. Velmi nízká porodnost a pozvolné stárnutí populace jsou typickými rysy současné populační situace řady měst. Samozřejmě je zaznamenán i úbytek lidí, který není způsoben jen nízkou porodností, ale i častou migrací za lepšími životními podmínkami do jiných měst. V rámci řešení zvýšení zaměstnanosti je doporučováno zaměřit se na oblast poskytování služeb jako zdroje nových pracovních míst a na rozvoj sociální ekonomiky.

Na úrovni municipalit je důležité posílit a lépe zacílit úlohu pracovních úřadů, resp. zprostředkovatelen práce. Pracovní úřady by měly zkvalitnit rady a služby poskytované nezaměstnaným a účinněji se zaměřit na příslušné jednotlivce na místní úrovni. Poskytování těchto služeb by mělo být koordinováno s navazujícími, často však oddělenými poradenskými místy a pravidelně monitorováno. Pracovní úřady by měly být rovněž podněcovány k tomu, aby zajišťovaly koordinované audity (prověrky) potřeb na místní úrovni. Pokud jde o pracovní místa, aby zajišťovaly potenciální okruh existujících pracovních příležitostí a neprodleně o nich informovaly. /Blažek J., Teorie regionálního rozvoje, 2002, str. 149/

Palčivým tématem analýz makroekonomického vývoje, ale i odborných diskusí z perspektivy jednotlivých měst zůstává nezaměstnanost. Nedostatečný rozvoj podmínek pro podnikání s možnostmi snižování nezaměstnanosti jsou výsledkem méně rozvinuté terciální sféry, nevhodné kvalifikační struktury a malé adaptability pracovní síly.

2.1.2 Význam práce pro člověka

Práce zaujímá v životě člověka nezastupitelné postavení. Je důležitou podmínkou jeho důstojné existence, přináší mu nejen materiální prospěch, ale současně mu dává pocit seberealizace a společenské užitečnosti. Vřazuje člověka do řádu sociálních vztahů, uspokojuje jeho potřeby ctižádosti, sebeuplatnění a sebeúcty.

Práce tedy neslouží pouze k výrobě statků nebo k vykonávání služeb, ale vytváří sociální pole strukturovaných kontaktů s možností vést rozhovory, potkávat jiné lidi a uzavírat přátelství. Při zvládání svých pracovních úkolů může jednotlivec objektivizovat své schopnosti a získat pocit odborné kompetence. Skupinová práce nabízí sociální prostředí, ve kterém se člověk hodnotí a srovnává s ostatními lidmi. V konkrétní práci, k níž jsou nezbytné znalosti, schopnosti a dovednosti, se rozvíjí lidská osobní identita. Z mentálně hygienického hlediska umožňuje pracovní úsilí odvod přebytečné duševní a tělesné energie.

V kontextu životní dráhy člověka práce určuje začátek i konec ekonomické aktivity. Prací ukazujeme dětem, které teprve vychováváme, platné hodnoty. Nabízíme jim možnost ztotožnění, nápodoby a osobního příkladu. Děti sice v dnešní době nevidí tak často rodiče pracovat, ale spoluprožívají jejich pracovní úspěchy i nezdary. /Buchtová B., Nezaměstnanost psychologický, ekonomický a sociální problém, 2002, str. 75/

K základním cílům hospodářské a sociální politiky patří dosažení produktivní a svobodně zvolené zaměstnanosti. Přesto se setkáváme s nezaměstnaností, která je závažným problémem nejen individuálním, ale i společenským a to pro své četné hospodářské a sociální důsledky. Pro občana se ztráta zaměstnání projeví v absenci příjmu, nezdárka následují psychické problémy, stresová situace zatěžuje rodinné vztahy. K závažným důsledkům nezaměstnanosti patří závislost na sociálních dávkách, která může vést k pasti nezaměstnanosti, pasti chudoby, hrozí sociální vyloučení. Z hlediska společenského nezaměstnanost zatěžuje sociální systém a zvyšuje tlak na veřejné rozpočty. Problém veřejných rozpočtů se násobí i v důsledku poklesu povinných odvodů, zejména do státního rozpočtu, v podobě daní, sociálního a zdravotního pojištění. Narůstá napětí ve společnosti, zvyšuje se nebezpečí růstu kriminality a dalších negativních jevů.

Příčiny nezaměstnanosti jsou různé. Není to jen otázka množství pracovních příležitostí a ochoty občanů pracovat, je to i cena práce a nastavená úroveň sociálního systému.

2.2 Nezaměstnanost

Nezaměstnanost představuje historicky i v současnosti jeden z nejsledovanějších a nejdiskutovanějších jevů tržního hospodářství. Nezaměstnanost je výrazem nerovnováhy na trhu práce, která je důsledkem nerovnovážného stavu hospodářství. /Kraft J., Ekonomie, 2002, str. 37/

V ekonomii se za nezaměstnané považují osoby produktivního věku, které splňují dvě podmínky:

- nemají placené zaměstnání ani příjem ze sebezaměstnání, jsou dočasně uvolněny z práce a očekávají, že budou znovu zaměstnány,
- aktivně hledají práci a jsou ochotni do práce nastoupit. /Buchtová B., Nezaměstnanost psychologický, ekonomický a sociální problém, 2002, str. 65/

Spolu se zaměstnanými (obyvatelstvo, které má placené zaměstnání nebo sebezaměstnání, včetně osob v práci nepřítomných, ale majících vazbu na zaměstnání – nemoc, mateřská dovolená aj.) tvoří ekonomicky aktivní obyvatelstvo – pracovní sílu země. Nezaměstnanost se vyjadřuje ukazatelem míry nezaměstnanosti:

$$n' = \frac{N}{L} * 100 (\%)$$

kde n' je míra nezaměstnanosti, N počet nezaměstnaných a L celkový počet praceschopných, kteří pracují nebo se ucházejí o místo, tzn. ekonomicky aktivní obyvatelstvo. /Buchtová B. – Nezaměstnanost psychologický, ekonomický a sociální problém, 2002, str. 65/

Podle charakteristiky OSN je nezaměstnaný „ten, kdo práci měl, ztratil ji, práci hledá, ale najít nemůže“.

Podle českých kritérií jsou nezaměstnaní všichni, kdo práci nemají a hledají ji prostřednictvím úřadů práce, kde jsou evidováni. /Kraft J., Ekonomie, 2002, str. 37/

2.2.1 Typy nezaměstnanosti

Nezaměstnanost má několik podob (nezaměstnanost frikční, strukturální, cyklická, skrytá, neúplná, nepravá), jejichž příčinami a důsledky se zabývá ekonomická teorie a které řeší svými nástroji hospodářská i sociální politika.

Nejméně problematickým typem nezaměstnanosti je **frikční nezaměstnanost**, která vzniká v důsledku neustálého pohybu lidí mezi místy či pracovními příležitostmi. Jedná se o přechodnou krátkodobou nezaměstnanost způsobenou dobou hledání nového vhodnějšího pracovního místa. /Kraft J., *Ekonomie*, 2002, str. 37/ Vždy existují na trhu ti, kteří byli propuštěni v důsledku skutečnosti, že firmy vznikají a zanikají, dochází k technologickým změnám, organizačním změnám, které mohou vést k likvidaci pracovišť. Do této skupiny patří i ti, kteří dobrovolně opustili pracovní místo a hledají jinou, zpravidla lépe placenou práci. Lidé opouštějí místo i z důvodu stěhování a hledají pracovní příležitost v novém bydlišti¹. V případě osob nově vstupujících na trh práce jde o dobu, v níž nacházejí své první zaměstnání. /Buchtová B., *Nezaměstnanost psychologický, ekonomický a sociální problém*, 2002, str. 66/

Strukturální nezaměstnanost představuje složitější poruchu. K této nezaměstnanosti dochází, ztrácí-li pracovníci své zaměstnání díky rozpadu neefektivních podniků vyrábějících nežádanou produkci starých odvětví a v důsledku umělé předzaměstnanosti. Změna struktury ekonomiky vyžaduje i nové profese, kvalifikace, dovednosti. Tak se mění poptávka po práci, které se struktura její nabídky jen obtížně přizpůsobuje. Část strukturální nezaměstnanosti tvoří nezaměstnanost technologická, při které osoby ztrácejí zaměstnání v důsledku nahrazení živé práce technickou. Bohužel do strukturální nezaměstnanosti mohou upadnout i vysoce kvalifikovaní pracovníci, jejichž kvalifikace v důsledku změn výroby ztrácí na trhu práce smysl a není nadále potřebná. /Kraft J., *Ekonomie*, 2002, str. 37-38/ Strukturální nezaměstnanost může být podmíněna existencí bariér v pohybu pracovní síly (dopravní omezení, bydlení atd.) a je hlavním faktorem ovlivňujícím regionální rozdíly míry nezaměstnanosti na trhu práce. /Buchtová B., *Nezaměstnanost psychologický, ekonomický a sociální problém*, 2002, str. 67/

---

¹ Tento pohyb za prací je častým jevem zvláště USA, kde dochází ke stěhování a vícekrát během pracovní kariéry dochází ke změnám zaměstnání

Nejzávažnějším typem nezaměstnanosti je **cyklická nezaměstnanost**, která má vazbu na investiční cykly a je spojená s ekonomickou krizí. V recesi jsou pracovníci propouštěni a v konjunktúře opět přijímáni. Jedná se o klasický model nezaměstnanosti typický zejména pro 19. století a počátek 20. století. Vzniká jako důsledek odbytových potíží, tj. *nezaměstnanost z nedostatečné poptávky*. Je-li cyklická nezaměstnanost pravidelná a spojená s přírodním cyklem, hovoří se o ní jako o sezónní nezaměstnanosti. Dříve byla například rozšířena zimní sezónní nezaměstnanost ve stavebnictví, nyní tento jev přetrvává v zemědělství a mohou být postiženy i služby (zejména spojené s turistikou). /Kraft J., *Ekonomie*, 2002, str. 38/

Existuje i tzv. **skrytá nezaměstnanost**. V této souvislosti se někdy hovoří i o tzv. skryté pracovní síle, čili o fakticky nezaměstnaných, kteří nejsou jako nezaměstnaní registrováni, i když zaměstnání nemají a při dostatečné nabídce by je přijali. Nezaměstnaná osoba si nehledá práci a ani se jako nezaměstnaná neregistruje. Velkou část této skryté nezaměstnanosti tvoří obvykle vdané ženy a mladiství. Jde o osoby, které na hledání práce rezignovaly, nebo si práci vyhledávají pomocí neformálních sítí či přímo u zaměstnavatelů bez registrace na pracovním úřadě. Jde často svým rozsahem o významné počty osob². /Mareš P., *Nezaměstnanost jako sociální problém*, 1994, str. 20/

Vedle nezaměstnanosti existuje i to, co někteří autoři nazývají **neúplná nezaměstnanost**. Zahrnuje ty pracovníky, kteří musejí přijmout práci na snížený úvazek či práci nevyužívající plně jejich schopnosti a kvalifikaci. Tento typ nezaměstnanosti se paradoxně rozšiřuje mimo jiné jako jeden ze způsobů, kterými se společnost snaží čelit masové nezaměstnanosti. V posledních letech tyto formy zkrácených zaměstnaneckých poměrů nabývají značného rozšíření jak v zemích ES, tak i v USA. Na začátku 90. let pracovala v zemích OECD na zkrácenou pracovní dobu více než čtvrtina všech pracovníků. /Kraft J., *Ekonomie*, 2002, str. 38/

Hovoříme-li o nezaměstnanosti, musíme se dotknout i tzv. **nepravé nezaměstnanosti**. Jde o osoby, které jsou sice nezaměstnanými, ale ani tak nehledají

---

2 Například ve Švédsku představovala v roce 1988 skrytá nezaměstnanost dvojnásobek oficiální.

práci, jako se spíše snaží vyčerpat v plném rozsahu nárok na podporu v nezaměstnanosti. Patří sem i osoby, které se registrují jako nezaměstnaní, ale zároveň pracují nelegálně v neformální a šedé ekonomice. Je třeba zmínit se též o jevu, který s nezaměstnaností souvisí. Totiž o tzv. *job stagnation*, kdy vysoká míra nezaměstnanosti brzdí profesionální i prostorovou mobilitu. I lidé silně nespokojení se svojí prací nechtějí v době vysoké nezaměstnanosti riskovat problémy s hledáním jiného pracovního místa a setrvávají ve svém často frustrujícím zaměstnání. /Mareš P., Nezaměstnanost jako sociální problém, 1994, str. 21 – 22/

2.2.2 Dlouhodobá nezaměstnanost

Situace na trhu práce je pro občany z hlediska nezaměstnanosti diferenciována. Značné rozdíly v míře nezaměstnanosti jsou nejen mezi státy, ale i uvnitř státu, mezi jednotlivými regiony, rozdíly jsou i mezi samotnými občany. Praxe ukazuje, že základními faktory, které řadí občana do tzv. rizikové skupiny na trhu práce, jsou především jeho věk, pohlaví, zdraví, dosažená úroveň jeho kvalifikace a doba, po kterou občan setrvává ve stavu nezaměstnanosti.

Rizikové skupiny na trhu práce zahrnují především ženy s malými dětmi, občany s nízkou kvalifikací, občany se zdravotním postižením, občany nad 50 let věku, absolventy škol a mladé lidi bez praxe. Nejvíce jsou ohroženy skupiny osob, u nichž dochází ke kumulaci různých handicapů (např. mladiství s nízkou úrovní kvalifikace). Hlavním znevýhodňujícím prvkem na trhu práce je nízká úroveň dosaženého vzdělání.

Klíčovými problémy trhu práce jsou růst dlouhodobé nezaměstnanosti a růst nezaměstnanosti mladých lidí. Počet a podíl dlouhodobě nezaměstnaných (déle než 12 měsíců) se v posledních letech zvyšuje. Dlouhodobě nezaměstnaní většinou trpí kumulací různých handicapů, které vyplývají z jejich osobní, kvalifikační, pracovní a sociální charakteristiky i z nižší úrovně pracovní motivace. Dlouhodobá nezaměstnanost je především výrazně determinována dosaženým vzděláním. Tendence k dlouhodobé nezaměstnanosti narůstá u vyšších věkových kategorií, u občanů se zdravotním postižením a mladých lidí bez praxe. /Kolibová H., Posilování partnerství na trhu práce v Moravskoslezském kraji, 2001, str. 121/

Středem pozornosti při snižování nezaměstnanosti a zvyšování udržitelného růstu ekonomiky je rozvoj lidských zdrojů. V oblasti zaměstnanosti existuje výrazný nesoulad mezi strukturou kvalifikace uchazečů a požadavky zaměstnavatelů. Vzhledem k měnícím se požadavkům je nutné se zaměřit na přípravu lidských zdrojů s dostatečnými obecnými znalostmi a dovednostmi. V rámci tohoto nesouladu existují tři skupiny účastníků, kteří mají zájem dosáhnout svých cílů. Jednak jsou to firmy, které chtějí kvalitní lidskou sílu pro účely svého podnikání, dále pak veřejný sektor, který má zájem dosáhnout co nejvyšší míru zaměstnanosti a lidé, kteří chtějí získat vhodnou kvalifikaci a mít šanci ji prodat na trhu práce.

Neuspokojením těchto požadavků vzniká v daném systému začarovaný kruh:

- zaměstnavatelé nejsou schopni dodávat na trh kvalitní produkt nebo produkt s vysokým podílem využití znalostí,
- regionální ekonomika se stává nevýkonnou, nemoderní, nemůže využít kvalitního lidského potenciálu,
- zvyšuje se nezaměstnanost a frustrace obyvatel,
- čím dál ztlačněji jsou viditelné dopady sociálního vyčleňování určitých skupin obyvatel.

Prostřednictvím finančních nástrojů úřadů práce existují poměrně velké možnosti pro financování rekvalifikačních programů. Tímto postupem se převážně řeší aktuální problém nedostatečné kvalifikace u firem.

2.3 Význam podnikání pro ekonomický chod města

Podnikatelské prostředí je tvořeno třemi subsystemy, které na sebe vzájemně působí. Především je to vlastní obec, která svou činností spoluvytváří podmínky pro působení podniků v obci, zejména malých a středních firem. Dále to jsou některé dominantní podniky, velké firmy, ale i firmy, které jsou v obci největším zaměstnavatelem a ty naopak mohou ovlivňovat obec. Nepřímo pak působí na občany a tím i na atmosféru ve městě či v obci.

Podnikatelé vytvářejí hrubý domácí produkt obce a v návaznosti na to i daňový potenciál města. Spolupodílejí se tak na ekonomicko-sociálním prostředí, které je faktorem podnikatelské kultury obce. Podnikatelské prostředí obce je pochopitelně tvořeno i historicko-kulturními faktory, návyky, tradicemi a obyčejí jeho obyvatel, čímž zpětně působí na podnikatelskou kulturu obce jako celku.

Nedílnou součástí podnikatelského prostředí se stávají i veřejnoprávní organizace měst a obcí, a to jako součást sociální infrastruktury, která podnikatele může do obce přitáhnout a udržet. Veřejnoprávní organizace mohou podnikatele vychovávat a podílet se tak na formování jejich vlastních názorů, postojů a přístupů, které se pak promítají do jimi vytvářené kultury jejich vlastní organizace.

2.3.1 Podnikání

Podnikání je zapojení ekonomických zdrojů a jiných aktivit tak, aby se zvýšila jejich původní hodnota. Je to dynamický proces vytváření přidané hodnoty. Podnikání nelze nařídit, ani naplánovat, lze je však vyvolat nebo usnadnit. Vychází z vnitřní aktivity podnikavého člověka, která však může být utlumena nebo úplně potlačena různými bariérami.

Během poslední třetiny 20. století došlo k výrazné změně organizačního uspořádání nejmenších výrobních a distribučních společností. Namísto pevné, trvalé, stabilní a masivní organizační pyramidy nastupuje proměnlivá síť dočasných kontraktů a jednorázových smluv. Dřívější třístupňová hierarchie organizací tvořená horními manažery, kádry střední úrovně a řadovými zaměstnanci, ztrácí v nové situaci své opodstatnění.

Podle Maiera a Tödtlinga nastupuje nová ekonomická světová vývojová fáze,

označovaná jako „**postfordismus**“. Ten je na rozdíl od fordismu charakteristický silně diferencovaným odbytem, liberální hospodářskou politikou, flexibilními technologiemi, podnikovými strategiemi a větším významem relativně volných mezipodnikových vazeb (sítí). /Lednický V., Malé a střední podnikání v podmínkách nastupující globalizace, 2003, str. 57/

„Lokalizace“ regionální politiky představuje vytváření podmínek pro další rozvoj místních firem a napomáhání vzniku nových firem. Nejčastěji používanými nástroji je poskytování volných prostor podnikatelům, poradenství, rekvalifikační programy a drobná zvýhodnění v oblasti daně z nemovitostí a místních poplatků. Relativně novou formou lokálních iniciativ jsou společné podniky soukromého a veřejného sektoru (**public private partnership**). Smyslem těchto společných podniků je realizace významných projektů. Na jejich uskutečnění nemají subjekty veřejného sektoru dostatek zkušeností nebo prostředků, ale vlastní například pozemky a na nich je daný projekt možno realizovat. Přímý podíl na vlastnictví firmy, která bude projekt realizovat, umožňuje městu efektivní kontrolu nad projektem i možnost zajištění dlouhodobých příjmů.

Další formou lokální iniciativy je **networking (sít'ování)**. Jedná se o spolupráci mezi několika málo subjekty, které mají společný zájem a uskutečňují společný projekt. Principem network (sítě) je vzájemná výměna informací a služeb pro vzájemný prospěch. Tyto transakce přitom nemusí mít finanční podobu. Tato forma koordinace je účinná jen při relativně malém počtu subjektů a při relativně jednoduchých cílech. Vzniku sítí je možno napomoci vytvořením vhodného institucionálního prostředí a podporou vzájemné spolupráce místních subjektů.

2.3.2 Malé a střední podnikání

Malé a střední podniky vytvářejí zdravé podnikatelské prostředí, zvyšují dynamiku trhu, mají schopnost absorbovat podstatnou část pracovních sil uvolňovaných z velkých podniků a jsou stabilizujícím prvkem ekonomického systému. Pro jejich rozvoj jsou rozhodující podmínky, za kterých mohou rozvíjet svou hospodářskou činnost. Ekonomické prostředí do značné míry určuje a ovlivňuje poptávku po jejich produktech a službách a může tak usnadňovat nebo naopak omezovat jejich přístup na trhy, které jsou důležité pro jejich vznik a další růst.

Globalizační trendy nastolují náročnější podmínky pro přežití, fungování a rozvoj malých a středních podniků. Musí hledat nové formy ve všech svých činnostech. Mění se i přístup ke spolupráci a konkurenci. Cestou k rozvoji, ale často i k pouhému přežití, je spolupráce s dalšími firmami, která má stále častěji formu různých typů sítí /Lednický V., Malé a střední podnikání v podmínkách nastupující globalizace, 2003, str. 54 - 55/.

Budoucnost malých a středních podniků lze vidět v budování a rozvoji podnikatelských a inovačních center a ve využívání investičních fondů startovacího kapitálu – tedy fondů rizikového kapitálu. Podnikatelská a inovační centra se považují za jedno z nových hospodářských odvětví, které vykazuje obrovskou dynamičnost. Přináší významné efekty v zaměstnanosti, v technologické progresivitě a v ekonomickém rozvoji regionů. Zvyšují kvalitu nově zakládaných podniků, mají neobyčejně příznivý vliv na ekonomický rozvoj regionů.

Ekonomický a sociální přínos malých a středních podniků je charakterizován schopnostmi:

- zmírňovat negativní důsledky strukturálních změn,
- působit jako subdodavatelé velkých podniků,
- vytvářet podmínky pro vývoj a zavádění nových technologií,
- vytvářet pracovní příležitosti za nízkých kapitálových nákladů,
- rychleji se adaptovat na požadavky a výkyvy trhu,
- vyplňovat okrajové oblasti trhu, které nejsou pro větší podniky zajímavé,
- decentralizovat podnikatelské aktivity a napomáhat rychlejšímu rozvoji regionů, menších měst a obcí.

Možnost využití ekonomického potenciálu malých a středních podniků je do značné míry závislá na prostředí, ve kterém se nacházejí. Na malé a střední podniky negativně působí především:

- malá ekonomická síla v porovnání s velkými podniky,
- obtížný přístup ke kapitálu omezující možnost financování rozvojových aktivit,
- horší přístup k odbornému vzdělávání, nižší dostupnost potřebných informací a poradenských služeb,

- nekalá konkurence ze strany velkých podniků a dumpingové ceny dovážených produktů,
- omezení v odbytí hotových výrobků na domácím trhu a zvýšené náklady při jeho vývozu,
- konkurence obchodních řetězců vytvářených kapitálově silnými firmami,
- slabá pozice v soutěži o veřejné zakázky,
- platební nekázeň způsobující druhotnou platební neschopnost,
- vysoké administrativní zatížení.

Malý a střední podnik je nezávisle vlastněn a řízen a není dominantní v oblasti svého působení. Je to samostatná jednotka v rukou jednoho nebo několika podnikatelů s omezeným počtem pracovníků, relativně malým výrobním kapitálem a ročním obratem. Jsou to především živnostenské podniky provozované fyzickými nebo právníckými osobami, které jsou charakterizovány určitými rysy. Působí zejména v oblasti malosériové a zakázkové výroby, ve stavebnictví, obchodu a službách. /Malátek V., Změny podnikatelského prostředí a podnikatelských podmínek malých a středních podniků v Moravskoslezském kraji v letech 1998 – 2002, 2003, str. 130/

Úspěch v současném podnikání je jednoznačně spojen se schopností podnikatelů propojovat a vytvářet sítě, neboť malý podnik bez dalších vazeb na své okolí nemá v dnešním tvrdém konkurenčním prostředí velkou šanci.

Klasifikace malých a středních podniků

Pro klasifikaci a třídění malých a středních podniků (dále MSP) se používají především kritéria:

- **kvantitativní**, např. počet zaměstnanců, obrat, výstupní množství, výše kapitálu, zisk,
- **kvalitativní**, což jsou věcná hlediska, charakteristická pro určitou velikostní skupinu, např. personální struktura, spojení vlastnictví s vedením podniku, kapitálové omezení, hospodářská síla apod.,
- **kombinace obou**, což umožňuje propojit více faktorů.

Podle **zákona na podporu podnikání**³ se pro klasifikaci MSP používají kvantitativní kritéria, která jsou dána kombinací čtyř atributů: **počtem zaměstnanců, aktivy, čistým obratem a nezávislostí**. Zákon tedy rozlišuje:

- a) **malé a střední podnikatele** – zaměstnávají méně než **250** zaměstnanců, jeho aktiva nepřesahují **980 mil. Kč** nebo má čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nepřesahující **1 450 mil. Kč**,
- b) **malé podnikatele** – zaměstnávají méně než **50** zaměstnanců, rozsah aktiv nepřesáhne **180 mil. Kč** nebo má čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nepřesahující **250 mil. Kč**,
- c) **drobné podnikatele** – zaměstnávají méně než **10** zaměstnanců a rozsah aktiv nepřesáhne **180 mil. Kč** nebo má čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nepřesahující **250 mil. Kč**.

Hlavní poslání a funkce MSP v tržní ekonomice

Hlavní poslání MSP v tržních ekonomikách vyspělých států je uspokojování diferencovaných proměnlivých a individualizovaných potřeb společnosti. Důraz je kladen na plnění úlohy subdodavatelů velkých podniků, popřípadě distributorů a zušlechťovatelů masově vyráběné produkce. Neméně významnou činností je doplňování velkovýroby tam, kde se vyžaduje technická, uměleckořemeslná vypracovanost, sehrávání úlohy v oblasti aktivních inovačních technologií či vytváření pracovních příležitostí v okrajových a ekonomicky méně rozvinutých oblastech, zejména ve službách /Malátek V., Změny podnikatelského prostředí a podnikatelských podmínek malých a středních podniků v Moravskoslezském kraji v letech 1998 – 2002, 2003, str. 132/.

Funkce MSP v ekonomice je velká, neboť vytváří konkurenční prvek. Zajišťuje konkurenci a působí proti monopolním tendencím, hledá co nejvýhodnější uplatnění na trhu, zabezpečuje možnosti volby ve spotřebě, působí na snižování cen, přizpůsobuje se změnám, přispívá k inovacím a změnám struktury.

---

3 Zákon č. 47/2002 Sb. o podpoře malého a středního podnikání. Dostupné z internetu: <http://www.mpo.cz/dokument6172.html> , citace 30. 7. 2006

MSP působí jako protikrizová prevence a stabilizují konjunkturu, protože čím větší počet jednotek se na určitém území nebo v určitém odvětví vyskytuje, tím větší je prevence proti dopadům případných krizí. MSP jsou flexibilní a přizpůsobivé a při větším počtu podniků se diverzifikuje riziko. A v neposlední řadě MSP zaměstnávají a vychovávají nové učně, vytvářejí volná pracovní místa, zabezpečují vzdělání pro značnou část mladistvých. /Malátek V., Změny podnikatelského prostředí a podnikatelských podmínek malých a středních podniků v Moravskoslezském kraji v letech 1998 – 2002, 2003, str. 132/

I když význam MSP je v tržní ekonomice velký, musí se MSP vyrovnávat s řadou nevýhod, které mají vůči velkým podnikům:

- nemohou využívat výhodu hromadné výroby z hlediska úspory nákladů,
- nevyužívají maximálních kapacit strojů a zařízení,
- mívají nedostatek prostředků na vývoj a nižší stupeň technického rozvoje,
- mají větší podíl produkce náročné na živou práci,
- vyžadují pracovníky se širokým záběrem kvalifikace,
- jsou odkázáni na lokální trh a omezený počet odběratelů,
- vynakládají menší rozsah prostředků na reklamu,
- v oblasti cen musí brát ohled na ceny velkých podniků,
- mají ztížené možnosti pro ovlivňování poptávky,
- vlastník je často i vrcholovým řídícím pracovníkem, u kterého převažuje technicky orientované vzdělání a často mu chybí manažerské vědomosti,
- zakládají si na samostatnosti, nemají tendenci spolupracovat nebo spolupráci nedůvěřují.

MSP vůči velkým podnikům disponují i některými přednostmi a výhodami:

- jednoduchá a přehledná organizační struktura, která umožňuje přímé vedení a kontrolu,
- pružnost a pohyblivost,
- mezi vedoucími pracovníky nejsou žádné mezistupně – informační tok je tedy méně rušen,
- vedoucí se přímo účastní podnikového dění,
- centralizace řídicích pravomocí jsou v rukou podnikatele, to přispívá k rychlosti, podnikavosti a vysoké mobilitě,
- podnikatel není ovlivňován skupinovými zájmy, sám uskutečňuje své představy,
- osobní, přímý kontakt s vedením podniku s možností vytvoření vztahu důvěry,
- ztrácí se anonymita, proto pracovníci více pocítují důležitost svých pracovních výkonů,
- existuje větší flexibilita v zaměstnání,
- specializace na určitou část trhu a na konkrétní sortiment,
- navázání obchodních vztahů s velkými podniky, které zaručují pravidelné dodávky.

3 Metodologická část

3.1 Východiska pro tvorbu SWOT analýzy

SWOT analýza je standartní metoda používaná k prezentaci analytických poznatků o nejrůznějších objektech zkoumání. Svůj název získala z počátečních písmen anglického vyjádření silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb (Strong points, Weak points, Opportunities, Threats).

Její principem je jednoduchá, avšak výstižná a pokud možno vyčerpávající objektivní charakteristika silných a slabých stránek zkoumaného objektu a jeho možných příležitostí a ohrožení. Proti obvyklým analytickým metodám prezentuje vyváženě pohled na minulost a současnost (ex post) a pohled na budoucnost (ex ante). Svým uspořádáním do čtyř kvadrantů – silné stránky, slabé stránky, příležitosti, ohrožení – dobře vyhovuje charakteru úvah, které jsou zapotřebí při formulování strategií budoucího chování resp. cílevědomého ovlivňování dalšího vývoje objektu analýzy. /Adamčík S., Regionální politika a management regionů, obcí a měst, 2000, str. 33 /

Umožňuje, aby ve stejné přehledné struktuře, v jaké je provedena analýza, byla formulována strategická vize budoucího vývoje zkoumaného objektu:

- jak zachovat resp. rozvíjet jeho silné stránky,
- jak odstraňovat resp. eliminovat jeho slabé stránky,
- které z budoucích příležitostí lze využít pro jeho další rozvoj a jak je využít,
- jakými prostředky resp. postupy se bude čelit proti očekávaným ohrožením jeho dalšího rozvoje.

SWOT analýza je základním nástrojem situační analýzy obce a odpovídá na otázku „kde se obec v současné době nachází a kam směřuje“. /Janečková L., Marketing měst a obcí, 1999, str. 121/ Pomocí vnitřní analýzy, tzn. vytyčením silných a slabých stránek, je třeba stanovit možnosti a strategický rozvojový potenciál města. Silné stránky zahrnují jakékoliv komparativní a konkurenční výhody obce pro jakékoliv typy rozvojových aktivit. Slabé stránky jsou veškeré faktory, které limitují nebo ohrožují tyto aktivity.

Některá podstatná témata při zkoumání silných a slabých stránek regionální strategie:

- klíčová odvětví ekonomiky obce (průmysl, služby, turistika),
- dostupné průmyslové a komerční pozemky,
- dopravní infrastruktura a mezinárodní napojení kraje,
- ekologické škody, ochrana krajiny a přírody, ukládání pevných odpadů,
- občanská vybavenost, školství, kultura,
- turistika, atraktivita regionálního a národního významu.

Je důležité porozumět příležitostem a ohrožením vnějšího prostředí. Důležitým aspektem vnější analýzy, tj. možných příležitostí a hrozeb je posouzení, které okolnosti a tendence jsou pro město důležité a jakou vyžadují reakci. Mnoho vnějších vlivů nebude moci město ovlivnit, avšak jejich pravděpodobné účinky na regionální ekonomiku jsou důležité při tvorbě strategie /Adamčík S., Regionální politika a management regionů, obcí a měst, 2000, str. 34/.

V rámci vnější analýzy existují některé podstatné faktory, které je třeba brát v úvahu:

- změny zákonů,
- ekonomické změny na národní a mezinárodní úrovni,
- sociální a politické změny,
- demografické změny,
- infrastruktura na národní a mezinárodní úrovni.

SWOT analýzy lze využít:

- pro identifikaci resp. zpřesnění kritických oblastí,
- jako základ pro zaměření celé rozvojové strategie obce,
- jako základ pro formulaci strategických cílů a následně strategických směrů a rozvojových aktivit,
- jako základ pro stanovení strategické pozice obce ve srovnání s jinými, zejména v soutěži o investice a pracovní místa.

Provedení SWOT analýzy je jedním z postupových kroků při vypracování návrhu na zlepšení zaměstnanosti a rozvoje obce.

3.2 Dotazníkové šetření

Prostřednictvím dotazníku jsou potřebné informace od dotazovaných získávány na základě písemné odpovědi na předložené otázky. Charakteristickým rysem této techniky je, že nedochází k přímému kontaktu mezi výzkumníkem a dotazovaným, čímž respondent získává dostatek času rozmyslet si svou odpověď. Dotazník je kvalitativně nejproduktivnější technikou, protože získává informace v relativně krátkém časovém úseku, zároveň prohlubuje důvěru v dodržení anonymity. Zápory dotazníků dnes souvisí s nízkou návratností dotazníků, za úspěch lze považovat 30 % návratnost. Dalšími negativy jsou: písemná odpověď nemusí vždy obsahovat jen vlastní názory, mínění a postoje respondenta, dotazovaný vždy nemusí pochopit smysl otázky, v důsledku toho může docházet ke zkresleným odpovědím, absence přímého styku vylučuje možnost pozorovat jeho reakce na kladené otázky.

K tvorbě dotazníku jsem použila uzavřené a polootevřené otázky. U většiny uzavřených a polootevřených otázek jsem použila tzv. výběrové otázky, tj. takové, u kterých je možnost výběru jedné z alternativ. To dává respondentům možnost výběru a srovnání a zároveň jsou poměrně jednoduché na zpracování. Využila jsem také několika filtračních otázek. Pouze jedna otázka v dotazníku je otevřená.

Účelem dotazníkového šetření bylo zjistit stav zaměstnanosti resp. nezaměstnanosti v Novém Jičíně. Dalším cílem bylo zjistit názory občanů, které vyjadřují jejich pohled na město Nový Jičín a získat tím podklady, které jsou důležité pro jeho další rozvoj a také pomocné informace pro SWOT analýzu města Nový Jičín. Průzkum proběhl v měsíci červenci 2006. Tento průzkum byl proveden metodou terénního výzkumu. Nástrojem dotazníkového šetření byl dotazník (viz příloha č. 4).

Cílovou skupinou tohoto průzkumu bylo ekonomicky aktivní obyvatelstvo města Nového Jičína a jeho okolí.

Celkový počet oslovených občanů bylo 150, nakonec se do spolupráce zapojilo 109 respondentů.

Distribuce dotazníků byla provedena prostřednictvím známých. Návratnost dotazníků dosáhla téměř 73%, což lze považovat za velice úspěšné.

Dotazník byl rozdělen do 4 bloků:

1. Obecné údaje o dotazovaném
2. Otázky určené zaměstnaným občanům
3. Otázky určené pro nezaměstnané osoby
4. Pohled na podnikání a identita občana s městem

4 Analýza zaměstnanosti ve městě Nový Jičín

Nový Jičín leží v Moravskoslezském kraji, kde se vyskytují oblasti s výraznou tradicí těžkého průmyslu. Intenzita průmyslové produkce těchto oblastí vtiskla klíčové rysy do struktury průmyslu v celém kraji. Přesto zde nalezneme i území s méně rozvinutým těžkým průmyslem a s rozmanitější odvětvovou skladbou. Mezi tato území patří i Nový Jičín, který se vyznačuje relativní diversifikací v hospodářské struktuře. Nový Jičín je místo, které má tradici v několika typech průmyslových odvětví.

Na počátku 19. století nastal ve městě rozvoj textilního, kloboučnického, tabákového a strojírenského průmyslu. Odvětvová skladba se za posledních pět let příliš nezměnila a nadále je pro Nový Jičín typické strojírenství a kloboučnický průmysl.

Pro Nový Jičín je tedy příznačná dlouhodobá tradice průmyslové výroby. Postupně se zde zvyšuje vlastnický podíl zahraničních společností v mnoha firmách regionu. Těsná blízkost letiště v Mošnově umožňuje výhodně dopravní spojení a napojení na vybudovanou silniční a železniční síť. Existence podnikatelského parku v Kopřivnici o rozloze 82,4 ha postupně zvyšuje možnost pracovního uplatnění obyvatel okresu. Tento záměr je však vázán především na výstavbu dálnice D 47.

Nadprůměrná různorodost turistických zajímavostí a atraktivit a poměrně příznivé životní prostředí poskytují příležitost pro celoroční turistický a cestovní ruch, což přináší možnost zaměstnání a další ekonomické efekty. V této souvislosti je výrazným kladem i neustále se zlepšující životní prostředí.

Pracovní sílu charakterizuje dostatečná kvalifikovanost a podle potřeb trhu práce přibývá i její rekvalifikovaný potenciál. Věková struktura obyvatelstva s vysokým podílem lidí v produktivním věku a poměrně silným zastoupením mladší a střední generace přináší relativně vyšší ekonomický potenciál.

Současná ekonomická situace se potýká s problémem vysoké nezaměstnanosti, kdy se Nový Jičín dlouhodobě udržuje v republikovém žebříčku míry nezaměstnanosti na prvních místech. Stále přetrvává kumulace a koncentrace zaměstnanosti obyvatel okresu do několika velkých zaměstnavatelských organizací a zároveň koncentrace sídelní struktury do velkého počtu měst.

Přestože vyšší podíl obyvatelstva v produktivním věku na místním trhu práce přispívá ekonomicky, je zároveň činitelem, který má tak vliv i na možnou vyšší hodnotu míry nezaměstnanosti. Mobilita obyvatel okresu za pracovními příležitostmi je

negativně ovlivňována omezováním dopravních spojení a je mnohdy na hranici časové únosnosti. Situaci zhoršuje i úroveň kvality dopravy a neustálé zvyšování nákladů. Klimatické podmínky zhoršují situaci v zemědělství, na němž je závislé velké množství obyvatel regionu.

Nedostatek pracovních příležitostí a nízké mzdy způsobují neustálý odliv zejména mladých lidí především do Prahy a do zahraničí. Zhoršující se vývoj na trhu práce souvisí s pokračující restrukturalizací významných zaměstnavatelů Nového Jičína.

Po nezbytném úvodu a představení města i v historickém kontextu se v dalších částech zaměřím na vývoj a strukturu zaměstnanosti a nezaměstnanosti s uvedením údajů v absolutním i relativním vyjádření, které jsou doprovázeny grafy a tabulkami. Je třeba připomenout, že analýzy vyúsťuje v řešení SWOT analýzy.

4.1 Demografická situace okresu Nový Jičín

Na území okresu Nový Jičín žije podle posledních statistických údajů 159 212 obyvatel, z toho 81 201 (51,00%) žen. V předproduktivním věku (do 14 let) je 26 859, tj. 16,87% obyvatel, v produktivním věku (15-64 let) je 113 751, tj. 71,45% a v poproduktivním věku je 19 602, tj. 12,31% obyvatelstva.

Tabulka 4.1: Vývoj počtu trvale bydlících obyvatel

ukazatel (celkový počet)	stav k 31.12.2002		stav k 31.12.2003		stav k 31.12.2004	
	celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
obyvatelé	159 473	81 348	159 323	81 276	159 212	81 201
z toho věková kategorie 15-64 let „produktivní věk“	113 081	56 125	113 545	56 358	113 751	56 413
obyvatelé věkové kategorie 0 - 14 let	27 336	13 445	26 513	13 021	25 859	12 692
průměrný věk obyvatel	37,8	39,2	38,1	39,5	38,5	39,9

Zdroj: Úřad práce Nový Jičín, http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj, citace ze dne 5. 7. 2006

Rozloha okresu je 918 km², což představuje hustotu 173 obyvatel na 1 km² (v porovnání s Českou republikou je to o 43 obyvatel více na 1 km²). V severozápadní části okresu je hustota obyvatelstva nižší, toto území je pokryto z větší části

zemědělskými plochami a lesním porostem.

Větší města a průmyslová centra se nacházejí v jihovýchodní části okresu, kde je také hustota obyvatelstva vyšší. Hospodářská struktura se vyznačuje převažující specializací na strojírenský průmysl a na výrobu pryžových a plastových výrobků. Z dalších odvětví je významná zejména elektrotechnická výroba.

4.2 Struktura a vývoj zaměstnanosti

K 31. 12. 2005 bylo dotazníkovým šetřením kontaktováno 529 zaměstnavatelů, vráceno bylo 502 dotazníků. Návratnost tedy dosáhla **95 %**, což svědčí o velmi dobré spolupráci mezi zaměstnavateli našeho okresu a Úřadem práce. Protože 2 zaměstnavatelé oznámili ukončení činnosti nebo nezaměstnávají k uvedenému datu žádné zaměstnance, zpracovány byly informace o 500 zaměstnavatelích.

Při kontaktování firem jsou vyhledávána volná pracovní místa, zjišťovány počty zaměstnanců a jejich skladba a plánované organizační změny.

Z pohledu zaměstnanosti v jednotlivých odvětvích nám tabulka 4.1 (v příloze č.1) zobrazuje, že ke konci roku 2005 je nejvíce zaměstnanců ve zpracovatelském průmyslu (výroba dopravních prostředků, výroba kovů a kovodělných výrobků) a nejméně zaměstnanců vykazuje chemický a farmaceutický průmysl.

4.2.1 Základní charakteristika trhu práce v Novém Jičíně

Situace na trhu práce v Novém Jičíně je do jisté míry ovlivněna kumulací problémů ekonomické transformace v Moravskoslezském regionu, což doprovází problémy v sociální a enviromentální oblasti, včetně synergického efektu spojování negativních vlivů. Přetrvávající nesoulad mezi situací na poptávkové a nabídkové straně trhu práce se projevuje v neustále vysokém počtu uchazečů o zaměstnání připadajících na jedno volné pracovní místo.

V roce 2005 se do evidence přihlásilo **10 778** uchazečů, což s konečným stavem v prosinci 2004 činí **21 604** klientů. V roce 2005 našlo uplatnění v zaměstnání **7 276** uchazečů evidovaných na ÚP, z toho bylo **1 174** umístěno prostřednictvím úřadu práce. Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání, rozdělených do dvou skupin (absolventi škol a mladiství a osoby se změněnou pracovní schopností) uvádí tabulka 4.2.

Tabulka 4.2: Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání k 31. 12. 2005

Kritérium	Počet uchazečů celkem	Podíl na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání
Absolventi škol a mladiství	652	6,70%
Osoby se ZPS	1 490	15,30%
Evidovaní uchazeči	9 760	100%

Zdroj: Úřad práce Nový Jičín, http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj, citace ze dne 5. 7. 2006

Nabídka volných pracovních míst v evidenci úřadu práce se stále pohybuje na hranici, která je nedostatečná pro všechny kategorie nezaměstnaných. Proto se i nadále velký prostor pro snižování nezaměstnanosti nabízí v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti.

Situaci v oblasti volných pracovních míst v Novém Jičíně zobrazuje tabulka 4.3 (v příloze č. 1). Z celkového počtu volných pracovních míst mají největší podíl ta pracovní místa, která požadují vzdělání – vyučení v oboru. Naopak nejméně volných pracovních míst je pro vysokoškolské vzdělání. Z pohledu profese (viz tabulka 4.4) má největší uplatnění zámečnick, nástrojář, frézař, kovodělník a svářeč. Další skutečnost, která vyplývá z tabulky 4.5 je, že největší zastoupení uchazečů v evidenci úřadu práce je profese prodavač a nejméně montážní dělník. Nejvíce volných míst je nabízeno v oblasti služeb, jejíž nabídka má vzrůstající tendenci a naopak výraznější pokles je zaznamenán v oblasti průmyslu. Nejméně volných míst je ve sféře zemědělství (viz tabulka 4.6).

Z hlediska členění volných míst podle právní formy podnikání byl největší počet pracovních příležitostí nabízen ve společnostech s ručením omezeným a v soukromých firmách. Nižší poptávka po práci byla zaznamenána v akciových společnostech. Minimální poptávka po práci byla ve skupině ostatních (tj. rozpočtových nebo příspěvkových organizacích, státních podniků atd.) a organizacích s družstevním hospodařením.

Nejvyšší počty těchto míst jsou ve skupině řemeslníků a kvalifikovaných výrobců, dále ve skupině technických, zdravotnických a pedagogických pracovníků a ve skupině obsluhy strojů a zařízení.

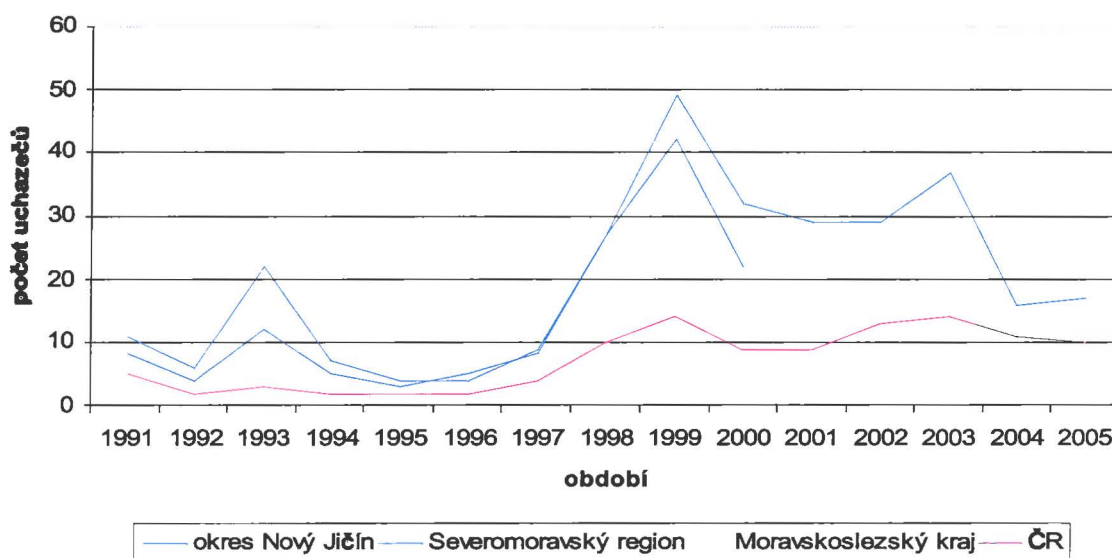
Úřad práce disponoval k 31. 12. 2005 nabídkou 562 volných míst, takže na jedno volné místo připadalo 17 uchazečů z evidence úřadu práce. V porovnání s Českou republikou je to téměř o 7 uchazečů na jedno volné místo více. V Moravskoslezském kraji připadá na jedno volné místo 29 uchazečů, v prosinci 2004 to bylo však 39 uchazečů na jedno volné místo, což je o 29 uchazečů více než je průměr České republiky.

Tabulka 4.7: Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo v letech 1997 až 2005

rok	okres Nový Jičín	Severomoravský region	Moravskoslezský kraj	ČR
1997	9	8		4
1998	27	27		10
1999	49	42		14
2000	32	22 ⁹	32	9
2001	29		37	9
2002	29		44	13
2003	37		44	14
2004	16		39	11
2005	17		29	10

Zdroj: Úřad práce Nový Jičín, http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj, citace ze dne 5. 7. 2006

Graf 4.1: Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo v letech 1991 až 2005

Zdroj: ÚP Nový Jičín, vlastní úprava

V Novém Jičíně byl největší nárůst v počtu uchazečů na jedno volné pracovní místo v roce 1998 až 1999. V tomto období (září 1999) došlo ke zrušení podniku Tabák a. s. a k uvolnění několika stovek zaměstnanců. Od roku 2000 se tento nárůst velmi snižoval. Jednou z příčin bylo, že společnost Autopal, s. r. o. výrazně rozšířila svoji výrobní činnost a zajistila zaměstnání mnohým uchazečům. Dále se na tomto snížení podílely dvě nově vzniklé společnosti Primus, s. r. o. V Příboře a NC LINE, s. r. o. V Suchdole nad Odrou. Od roku 2004 mají křivky tendenci klesat. Důvodem tohoto výrazného poklesu také bylo otevření průmyslové zóny na Kopřivnicku, kde vstoupily na trh 3 zahraniční firmy a zajistily práci pro více než 1000 zaměstnanců.

4.2.2 Nezaměstnanost v Novém Jičíně

Jak již bylo řečeno v úvodu této kapitoly, Nový Jičín se dlouhodobě udržuje na prvních místech v republikovém žebříčku míry nezaměstnanosti. Dokonce v roce 1994 byl Nový Jičín zařazen do problémového regionu třetího typu – postižený region, který se vyznačuje zhoršeným životním prostředím. V rámci této skupiny bylo jednorázově a jen na tento rok přijaté opatření na podporu okresů s nejvyšší mírou nezaměstnanosti. Regionální podpora se týkala jednak zlepšení komunální a dopravní infrastruktury a dalších oblastí v rámci aktivní politiky zaměstnanosti. Nejaktuálnější informace o míře nezaměstnanosti je možno uvést za měsíc červenec. Míra nezaměstnanosti za toto období vykazovala hodnotu 9,47 %.

Tabulka 4.8: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých lokalitách okresu Nový Jičín k 31. 12. 2005⁴

Lokalita	MN dle starého výpočtu (v%)	MN podle nového výpočtu ⁵ (v %)
Okres	10,92	11,26
Frenštátsko	8,03	8,03
Kopřivnicko	11,32	11,38
Novojičínsko	11,24	11,27
Odersko	13,38	12,77
Bílovecko	11,94	12,66
Fulnecko	15,19*	8,05

Zdroj: Úřad práce Nový Jičín, http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj, citace ze dne 5. 7. 2006

V rámci okresu Nový Jičín vykazuje největší míru nezaměstnanosti oblast Fulnecko. V roce 2000 společnost ROMO a. s. Fulnek propustila řadu svých zaměstnanců a několik stovek lidí zůstalo bez práce. Nalézt zde pracovní uplatnění je nyní velmi obtížné, jelikož zde chybí široká základna zaměstnavatelů. Nejnižší míra v oblasti Frenštátska je dána tím, že zde nedošlo k většímu uzavírání výrobních podniků, a také usídlením zahraničního investora (Siemens) na počátku 90. let. Město Frenštát

⁴ V roce 2002 byly zrušeny okresní úřady. Vzhledem k dostupnosti statistických informací se i nyní sledují údaje na úrovni okresu.

⁵ Počínaje červencem 2004 dochází k zavádění nové metodiky výpočtu míry nezaměstnanosti (MN). Pro nový výpočet jsou bráni v úvahu pouze tzv. dosažitelní chatrči, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání (pracovní neschopnost, rekvalifikace apod.), nikoliv celkový počet uchazečů v evidenci úřadu, jak tomu bylo doposud. Pro možnost srovnání jsou uvedeny údaje obojího přístupu.

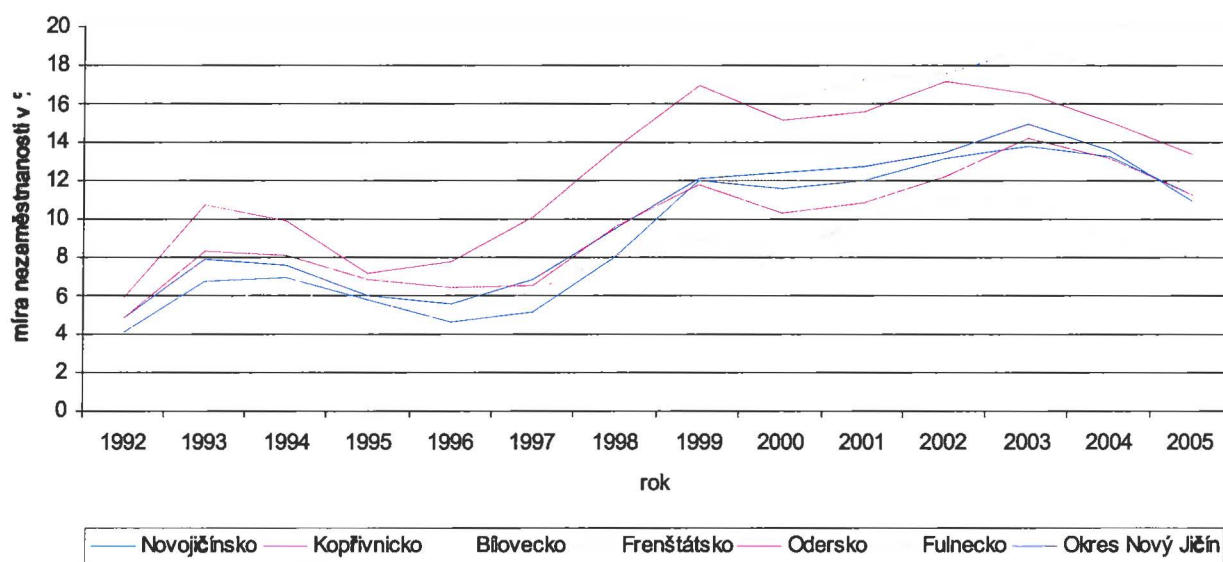
* Ke dni 30.6. 2005 ukončilo činnost dislokované pracoviště ÚP v Novém Jičíně ve Fulneku. K tomuto datu došlo k přesunu klientů města Fulneku a obce Vrchy na pobočku ÚP do Oder, klientů z obce Kujavy na pobočku ÚP do Bílovce a klientů obce Hladké Životice na pracoviště v Novém Jičíně.

pod Radhoštěm vykazuje v posledních letech velmi rozsáhlou a kvalitní základnu zaměstnavatelů. Mezi nejznámější a největší zaměstnavatele patří: Siemens Elektromotory, s. r. o., Siemens Automobilové systémy, s. r. o.

V roce 2003 z hlediska jednotlivých oblastí došlo k nejvyššímu nárůstu nezaměstnanosti v důsledku propouštění v holdingu Tatra na Kopřivnicku a ve firmě Thrall Vagónka Studénka, a. s. na Bílovecku (viz graf 4.2). Od tohoto roku začíná však úroveň míry nezaměstnanosti klesat z důvodu otevření průmyslového parku Kopřivnice, který byl v říjnu 2004 vyhlášen průmyslovou zónou 2004 v ČR s největším společenským přínosem. Investoři Dura automotive systems CZ, Cirex CZ, Brose CZ, Erich Jaeger s.r.o. A Bang & Ollufsen zajišťují místa asi pro 1500 zaměstnanců.

Graf 4.2: Míra nezaměstnanosti v okrese Nový Jičín v letech 1992 až 2005

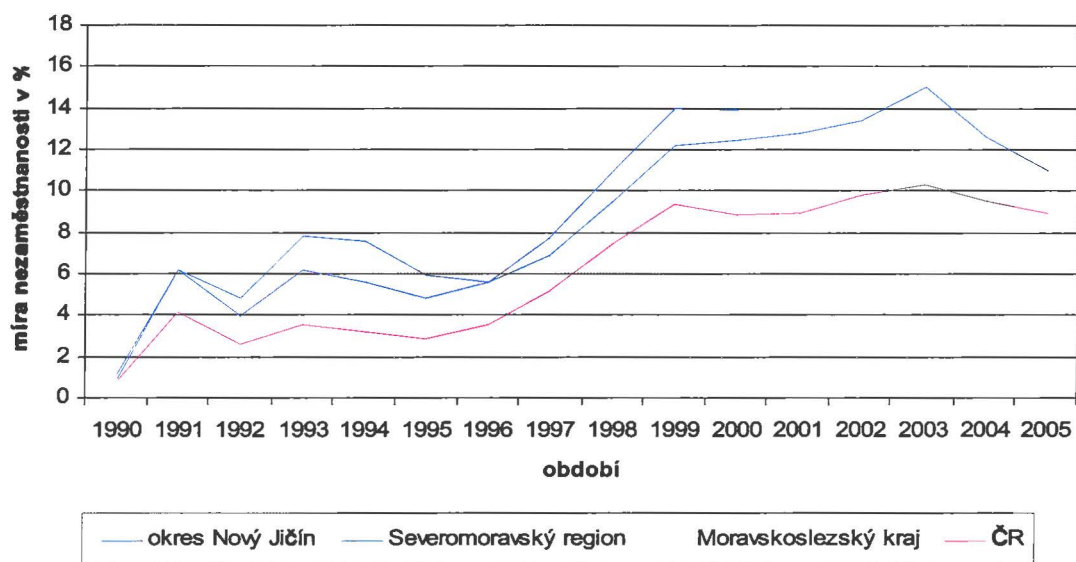

Zdroj: ÚP Nový Jičín, vlastní úprava

Míra nezaměstnanosti v Novém Jičíně je stabilně vyšší než průměr České republiky. V porovnání se Severomoravským krajem je do roku 1996 situace v nezaměstnanosti horší Novém Jičíně, po roce 1996 však dochází ke změně. Severomoravský region vykazuje vyšší nezaměstnanost. V průběhu sledovaného období rozdíl mezi těmito dvěma oblastmi se zvyšuje ve prospěch Nového Jičína, kdy jeho míra nezaměstnanosti je nižší. Tento nezměněný stav trvá i v době, kdy Severomoravský region nahradil Moravskoslezský kraj.

Graf 4.3: Vývoj míry nezaměstnanosti v letech 1990 – 2005

Zdroj: ÚP Nový Jičín, vlastní úprava

Srovnání míry nezaměstnanosti a průměrné měsíční mzdy v Novém Jičíně s jednotlivými okresy Moravskoslezského kraje, nám nabízí tabulka 4.9. Největší míru nezaměstnanosti má Karviná a naopak nejnižší vykazuje Opava a Nový Jičín. Výše průměrné mzdy v Moravskoslezském kraji se pohybuje na 4. místě hned za krajem hlavní město Praha, Středočeským a Plzeňským krajem. V porovnání s ostatními okresy není Nový Jičín na předních místech v míře nezaměstnanosti (10,76 %). Úroveň průměrné mzdy je významně ovlivněna dosaženou výší průměrné mzdy ve městě Ostrava (18 767). Při vyloučení města Ostravy je nejlepší situace v Novém Jičíně, v Karviné a Frýdku-Místku, naopak nejnižší průměrná mzda je v Bruntále.

Tabulka 4.9: Nezaměstnanost a mzdy v Moravskoslezském kraji a jeho okresech za 1. pololetí 2005

Lokalita	Míra nezaměstnanosti v %	Průměrná měsíční mzda zaměstnance
Kraj celkem	14,33	17 194
okresy:		
Opava	10,63	15 600
Nový Jičín	10,76	17 032
Frýdek-Místek	12,48	16 166
Bruntál	15,36	14 909
Ostrava-město	15,21	18 767
Karviná	18,95	16 193

Zdroj: ČSÚ, <http://www.czso.cz/xt/edicniplan.nsf/p/13-8101-05>, vlastní úprava, citace 1. 8. 2006

V 2. čtvrtletí 2006 činila průměrná hrubá měsíční nominální mzda 20 036 Kč (meziroční srovnání – růst o 6,9%), což je o 1 133 Kč více ve srovnání s 1. čtvrtletím a reálná mzda meziročně vzrostla o 3,9 %.

V podnikatelské sféře průměrná mzda rostla ještě rychleji (meziročně o 7,1%).
/http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cpmz083106.doc, citace 2. 9. 2006/

Tabulka 4.10: Věková struktura uchazečů o zaměstnání k 31. 12. 2005

Věková skupina	počet uchazečů o zaměstnání	%
do 19 let	472	4,8
20-24 let	1 275	13,1
25-29 let	1 064	10,9
30-34 let	1 060	10,9
35-39 let	1 008	10,3
40-44 let	1 073	11
45-49 let	1 184	12,1
50-54 let	1 482	15,2
55-59 let	980	10
60-64 let	153	1,6
65 a více let	9	0,1
Uchazeči celkem	9 760	100
Průměrný věk	38,9	-

Zdroj: Úřad práce Nový Jičín, http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj, citace ze dne 5. 7. 2006

Nejvýrazněji zastoupenou věkovou skupinou je věková kategorie 50-54 let a dále již dlouhodobě mladí lidé, a to zejména ve věku 20-24 let. Postupný nárůst signalizují kategorie nad 55 let.

Při sledování vzdělanostní struktury v tabulce 4.11 (příloha č. 1) mají stále naprostou převahu uchazeči se středním odborným vzděláním (47,4%). Následují kategorie se základním vzděláním (28,6%) a středního odborného vzdělání s maturitou (18,1%). Uchazeči se základním vzděláním vždy tvořili problémovou skupinu pro nedostatek možností pracovního zařazení. Daleko závažnější je však problém velkého počtu kvalifikovaných uchazečů v evidenci úřadu práce.

U míst s požadavkem na vzdělání základní a vyučen nebyla vzhledem k požadavkům na pracovní dobu, praxi, dojíždění apod. odpovídající poptávka klientů

v evidenci úřadu práce. Mnohá volná místa jsou vedena dlouhodobě i z důvodu časté fluktuace pracovních sil v daných profesích.

U míst středního odborného vzdělání jsou neustále zastoupenou specifickou skupinou profese číšník/servírka a prodavač s požadavkem na směnný provoz či dělené směny. U profesí zámečnická a zednická navíc přibývají požadavky na praxi, případně další odbornosti (svářečské či strojnické průkazy). Nemalý efekt zde hraje fyzická zátěž a také nepříznivé klimatické podmínky dané místem výkonu práce.

U profesí se středním odborným vzděláním s maturitou je u obchodních zástupců a pojišťovacích agentů problematický požadavek na flexibilitu a mobilitu v rámci okresu či kraje a schopnost jednání s lidmi.

Vysokoškolské profese mají úzce vymezené požadavky na vysokou odbornost. Některá tato místa bývají vedena i déle než rok.

Stále vysoké zastoupení dlouhodobě nezaměstnaných, jak nám ukazuje tabulka 4.12 (v příloze č. 1), vyžaduje dostatečně naléhavé nutné řešení problematiky dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů. Nejvíce uchazečů (28,7%) v evidenci úřadu práce je bez zaměstnání více než 24 měsíců.

Tabulka 4.13: Zastoupení jednotlivých kategorií v evidenci ÚP Nový Jičín

Měsíc	Ženy	Muži	ZPS	Absolventi a mladiství	Celkem
12/02	5 134	5 691	1 321	1 225	10 825
12/03	5 588	6 181	1 483	1 267	11 769
12/04	5 341	5 485	1 600	968	10 826
3/05	5 184	5 313	1 596	821	10 497
6/05	4 937	4 484	1 507	544	9 421
9/05	5 144	4 462	1 490	810	9 606
12/05	4 978	4 782	1 490	652	9 760

Zdroj: Úřad práce Nový Jičín, http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj, citace ze dne 5. 7. 2006

Střídání zastoupení mužů vůči ženám v evidenci nesvědčí o žádné směřovací tendenci na trhu práce. Je to momentální stav vyplývající z aktuálních změn (především propouštění) a je závislé na charakteru konkrétních profesí.

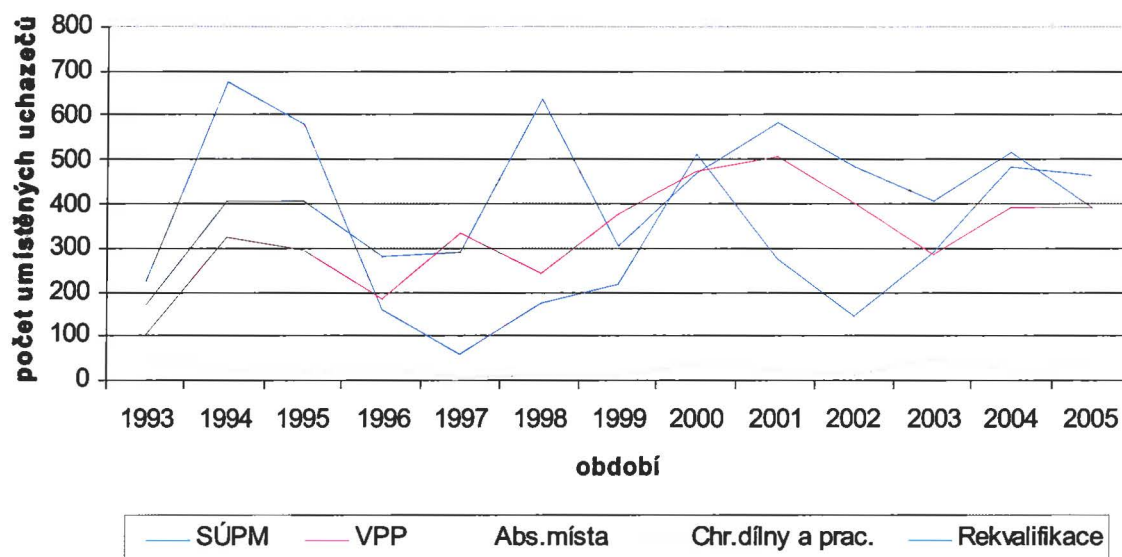
4.3 Aktivní politika zaměstnanosti

Aktivní politika zaměstnanosti zaujímá významné a nezaměnitelné místo při zabezpečování státní politiky zaměstnanosti. Jejím úkolem je účelně působit svými nástroji na trh práce a podporovat vytváření nových pracovních míst pro obtížně umísťitelné skupiny uchazečů o zaměstnání. Včetně zajišťování změn profesního zaměření nezaměstnaných, ale i zaměstnanců firem v souladu se současnými i očekávanými požadavky a potřebami zaměstnavatelů.

Prostřednictvím nástrojů APZ jde především o:

- poskytování finančních příspěvků zaměstnavatelům při **tvorbě nových společensky účelných pracovních míst (SÚPM)** pro obtížně umísťitelné skupiny uchazečů,
- zřizování nových pracovních míst uchazeči o zaměstnání za účelem **zahájení samostatné výdělečné činnosti (SVČ)**,
- finanční podpora zaměstnavatelům při zabezpečení **odborné praxe absolventů škol, učilišť a kvalifikace mladistvých** s neukončenou přípravou na povolání,
- poskytování finančních **dotací na veřejně prospěšné práce (VPP)**,
- poskytování finančních příspěvků zaměstnavatelům při **zřízení pracovních míst pro občany se změněnou pracovní schopností** v chráněných dílnách a pracovištích s částečnou úhradou jejich provozních nákladů,
- zabezpečování a úhrada **rekvalifikací uchazečů o zaměstnání i zaměstnanců** v závislosti na vývoj trhu práce a v souladu s potřebami zaměstnavatelů.

Graf 4.4: Počet umístěných uchazečů prostřednictvím nástrojů APZ v letech 1993 až 2005

Zdroj: Úřad práce Nový Jičín, http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj, citace ze dne 5. 7. 2006

Mezi úspěšné nástroje APZ v umístitelnosti uchazečů do pracovního poměru patří: rekvalifikace, veřejně prospěšné práce a společensky účelná pracovní místa. Naopak prostřednictvím chráněných dílen a pracovišť bylo umístěno do zaměstnání nejméně uchazečů. V roce 2005 nebyla vytvářena žádná místa pro absolventy.

Tabulka 4.14 : Dlouhodobý vývoj tvorby pracovních míst pomocí APZ

Forma APZ		2001	2002	2003	2004	2005
SÚPM						
a) samostatně výdělečně činní	vytvořeno míst	42	33	35	54	38
	umístěno uchazečů	42	33	35	54	38
b) zaměstnavatelé	vytvořeno míst	202	118	258	398	394
	umístěno uchazečů	187	112	258	425	424
Chr. pr. dílny a chr. prac. místa	vytvořeno míst	25	9	44	18	25
	umístěno uchazečů	25	9	44	22	21
Veřejně prospěšné práce	vytvořeno míst	474	451	289	410	400
	umístěno uchazečů	454	400	284	388	390
Absolventská místa	vytvořeno prac.míst	200	193	159	127	0
	umístěno absolventů	195	193	159	109	0
Rekvalifikace	na kurz nastoupilo	1 184	1 220	1 087	910	596
	z toho (umístění po rekval.)	581	483	406	513	387
Suma obsazených míst						
SÚPM, VPP, ABS, CHD+CHP		1 484	747	785	998	873
Suma obs.míst APZ vč. rekvalif.		2 065	1 230	1 191	1 511	1 260

Zdroj: Úřad práce Nový Jičín, http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj, citace ze dne 5. 7. 2006

4.3.1 Problémové skupiny

Při řešení otázek nezaměstnanosti a v zájmu jejího snižování se úřad práce zaměřuje na problémové kategorie uchazečů. Patří sem především absolventi a mladiství, osoby se zdravotním postižením, lidé s nejnižším vzděláním, uchazeči vyšších věkových kategorií a matky s dětmi. Zároveň se z těchto jmenovaných kategorií nezaměstnaných tvoří další, která v sobě zahrnuje veškerou problematiku předchozích, a tou jsou dlouhodobě nezaměstnaní.

Základní skupinovou aktivitou je instruktáž. Jejím hlavním smyslem a účelem je podat uchazečům co nejvíce informací o jejich možnostech v řešení nezaměstnanosti. S uchazeči se znovu hovoří o jejich právech a zejména povinnostech, které jako uchazeči o zaměstnání mají. Dále zde dostávají ucelený přehled o jednotlivých odděleních úřadu práce, o možnostech pracovního uplatnění, o všech aktivitách ÚP, které se konají či připravují.

Pro obtížně umístitelné skupiny uchazečů jsou v rámci aktivit speciálního poradenství pořádány již pátým rokem i **motivační kurzy**. Cílem každého motivačního kurzu je poskytnout informace, rady, techniky a postupy, které umožní eliminovat neúspěch při hledání zaměstnání. V roce 2005 se uskutečnilo **32 motivačních kurzů**, do kterých bylo zařazeno **415 uchazečů**, z nichž **65 již nastoupilo do zaměstnání**.

Absolventi škol a mladiství patří mezi obtížněji umístitelné kategorie uchazečů o zaměstnání. Hlavním problémem jejich přechodu ze vzdělávacího systému do praxe je nedostatek vhodných pracovních míst pro lidi bez pracovních zkušeností.

K 31.12.2005 bylo na ÚP v okrese Nový Jičín evidováno **1 490** uchazečů této kategorie, kteří se tak podílejí **15,3 %** na celkové evidenci (viz tabulka 4.2).

Kategorie dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů se řadí k problémovým skupinám na trhu práce. Koncem roku 2005 bylo v evidenci ÚP v Novém Jičíně **4 428** tj. **45,4% uchazečů**, kteří jsou zaevidováni více než 12 měsíců, z toho **2 797** tj. **28,7%** uchazečů s délkou evidence nad 24 měsíců.

Dlouhodobě evidovaní uchazeči ztrácejí pracovní a sociální návyky a jejich šance najít si nové pracovní místo stále klesá. Mnozí z nich ztrácejí motivaci a práci si nehledají, případně se u nich projevují již zdravotní a psychické problémy. Proto v motivačních kurzech probíhá i psychoterapie, která by měla vést ke zvýšení sebevědomí uchazečů, a tím k plnohodnotnému návratu na trh práce.

4.4 Struktura a vývoj podnikání

Struktura podnikání ve městě Nový Jičín je zde vyjádřena základním členěním podnikatelských subjektů na právnické a fyzické osoby, tak jak nám ukazuje tabulka 3.1. Skutečnost, že největší podíl z celkového počtu podnikatelů představují fyzické osoby, čili drobní podnikatelé, resp. živnostníci, je pro ekonomiku města velmi příznivá. Jejich přínos je dán tím, že vytvářejí zdravé podnikatelské prostředí, nová pracovní místa, lokální infrastrukturu a snadno se orientují v malé lokalitě, kde jsou blíže k zákazníkům.

Tabulka 4.15: Vývoj počtu podnikatelů v letech 1995 až 2005⁶

Podnikatelé	k 31. 12. 1995	k 31. 12. 2000	k 18. 8. 2005
Fyzické osoby	2 090	3 950	4 800
Právnické osoby	120	350	490
Celkem	2 210	4 300	5 290

Zdroj: Živnostenský úřad Nový Jičín

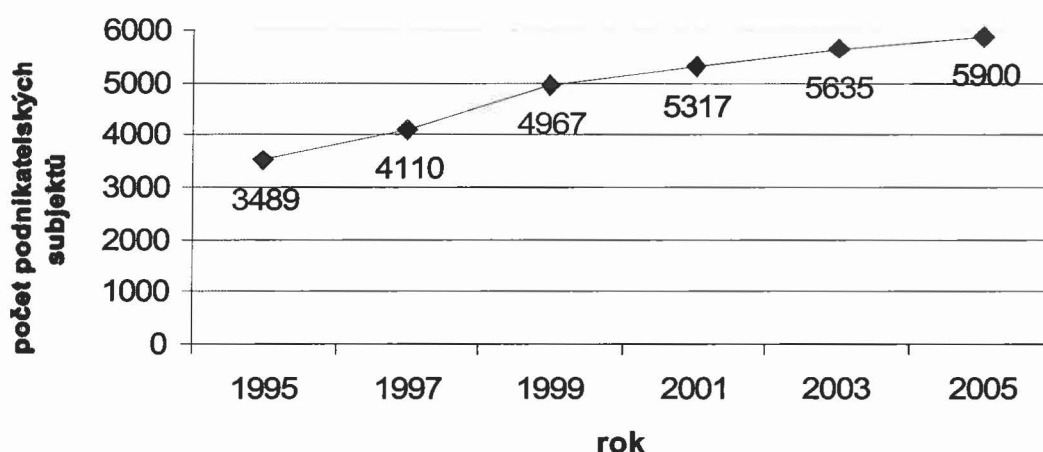
Vývoj podnikání měl rostoucí tendenci a největší nárůst byl zaznamenán v období 1995 až 1997. V tomto období v Novém Jičíně působily podnikatelské subjekty, které byly jednak významným zaměstnavatelem místní pracovní síly, ale i významným producentem (např. Autopal, s. r. o., Tonak, s. r. o., Tabák, a. s.).

V současné době skladba významných zaměstnavatelů zůstává prakticky nezměněna. Velká změna proběhla v roce 1999, kdy náhle ukončil svoji činnost Tabák, a. s. a stovky místních lidí zůstalo bez práce. Nastala tedy situace, která je pro podnik s vlastnickým podílem zahraniční firmy (Philip Morris) typická. Výroba začala být nákladná a neefektivní a bylo tedy nutné hledat lepší strategické místo.

Vůbec největším zaměstnavatelem je nyní podnik v automobilovém průmyslu – Autopal, s. r. o. (s vlastnickým podílem zahraniční společnosti Visteon – Ford Motor Company). Dalším důležitým zaměstnavatelem je vojenský opravárenský podnik – VOP 025 a kloboučnický podnik – Tonak, a. s. V blízkém okolí města působí rovněž další zahraniční společnosti, např. Siemens, Hayes Lemmerz, Semperit, Thrall Car atd. Přehled všech významných zaměstnavatelů v regionu je uveden v příloze č. 1, v tabulce 4.16.

⁶ Údaje v tabulce jsou zaokrouhleny na celé desítky.

Graf 4.5: Celkový počet podnikatelských subjektů v letech 1995 až 2005

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní propočty

O struktuře podnikání dále vypovídá stav podnikatelských subjektů rozdělených do odvětví podle OKEČ a to nám zobrazuje následující tabulka 4.17. Od roku 1995 se nejvíce podnikatelských subjektů nachází v odvětví obchod, prodej a oprava motorových vozidel a spotřeba zboží a prvenství získalo toto odvětví i v roce 2005. Naopak nejmenší počet subjektů je stále v odvětví veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění již od roku 1995. Největší nárůst zaznamenalo odvětví ostatní obchodní služby a to v letech 2001 až 2005.

Tabulka 4.17: Počet subjektů podle odvětví v letech 1995 - 2004

Subjekty podle odvětví	Rok					
	1995	1997	1999	2001	2004	2005
Zemědělství, lesnictví, rybolov	201	215	211	211	216	216
Průmysl	435	494	597	637	660	691
stavebnictví	299	367	461	483	510	527
Doprava a spoje	143	170	183	221	221	223
Obchod, prodej a oprava mot. vozidel, spotřeba zboží	1 417	1 665	2 044	2 119	2 164	2206
Ostatní obchodní služby	502	628	741	884	1 059	1202
Veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění	8	8	15	6	8	8
Školství a zdravotnictví	168	194	255	269	276	281
Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	316	369	460	487	521	546

Zdroj: ČSÚ, vlastní propočty, dostupné z internetu: <http://www.czso.cz/xt/edicniplan.nsf/p/13-8101-05>

Tabulka 4.18: Počet subjektů podle právní formy v letech 1995 - 2004

Subjekty podle právní formy	Rok					
	1995	1997	1999	2001	2003	2005
Státní organizace	26	29	29	33	43	48
Akciové společnosti	7	11	13	16	17	17
Obchodní společnosti	182	247	318	357	356	358
Družstevní organizace	9	10	13	14	15	16
Podnikatelé - fyzické osoby	2 840	3 248	3 856	4 034	4 233	4400
Samostatně hospodařící rolníci	127	133	141	136	142	145
Svobodná povolání	118	192	332	361	370	384
Ostatní	193	240	265	366	459	532

Zdroj: ČSÚ, vlastní propočty, dostupné z internetu: <http://www.czso.cz/xt/edicniplan.nsf/p/13-8101-05>

V rozdělení podnikatelských subjektů podle právní formy je největší počet zaznamenán ve skupině podnikatelé – fyzické osoby. Tato skupina má současně i největší nárůst a to v letech 1995 až 1997 (viz tabulka 4.18) Nejmenší zastoupení v Novém Jičíně mají družstevní organizace.

Objekty a plochy k potencionálnímu průmyslovému využití

Mít k dispozici objekty a plochy k podnikání je jedním z důležitých faktorů, který může vést k přilákání potenciálních investorů a podpořit tak rozvoj města a přispět ke zvýšení zaměstnanosti. Nový Jičín bohužel nedisponuje vhodnými lokalitami pro průmyslové a výrobní využití. Nevyužívané výrobní objekty a plochy firem nejsou ve vlastnictví města. Město Nový Jičín provedlo v průběhu měsíce listopadu 2005 aktualizaci a průzkum zaměřený na potenciálně volné průmyslové pozemky a objekty u průmyslových podniků v Novém Jičíně. Cílem je zprostředkovat tuto nabídku na straně podniků potenciálním investorům, kteří hledají možnosti pro své podnikatelské záměry a napomoci tak rozvoji podnikání a novému využití nevyužívaných průmyslových objektů. Přehled volných průmyslových pozemků a objektů u průmyslových podniků nabízí tabulka 4.19 (v příloze č. 1).

Průmyslová zóna Nový Jičín

Pro průmyslovou zónu Nový Jičín je územním plánem vymezena lokalita 43 ha, v prostoru za hypermarketem Hypernova, za skladem drogerie a hřbitovem. Pro dané území a řešení rozvoje kapacit inženýrských sítí je zpracovaná prováděcí dokumentace pro územní rozhodnutí a stavební povolení pro první etapu. Dále je zpracován geologicko ekologický průzkum lokality a studie proveditelnosti, včetně stanoviska k posouzení vlivu na životní prostředí. Stavební povolení ale nabylo vydáno. Nedořešené soudní spory s vlastníky části pozemků neumožňují rozvoj a využití této zóny. Po přípravných fázích v letech 2000 – 2002 k podání do programu PHARE 2001, byl následně projekt rozhodnutím města pozastaven do doby dořešení majetkoprávních vztahů.

Vymezení hranice průmyslového parku:

- na severu - komunikace I/48 Hranice - Frýdek Místek
- na východě - niva bezejmenného potoka
- na jihu - prodloužení ulice Hřbitovní
- na západě - spojovací komunikace Suvorovova - Hřbitovní

5 Analytická část

Součástí této kapitoly bude vyhodnocení dotazníkového průzkumu a zpracování SWOT analýzy.

5.1 Vyhodnocení stavu zaměstnanosti ve městě Nový Jičín a okolí

Při hodnocení situace v oblasti zaměstnanosti je nezbytné zohlednit především názory a postoje těch aktérů, kterých se tato oblast přímo týká, a to jsou místní zaměstnanci, resp. lidé nezaměstnaní což dohromady vytváří ekonomicky aktivní obyvatelstvo tzn. pracovní sílu okresu Nového Jičína.

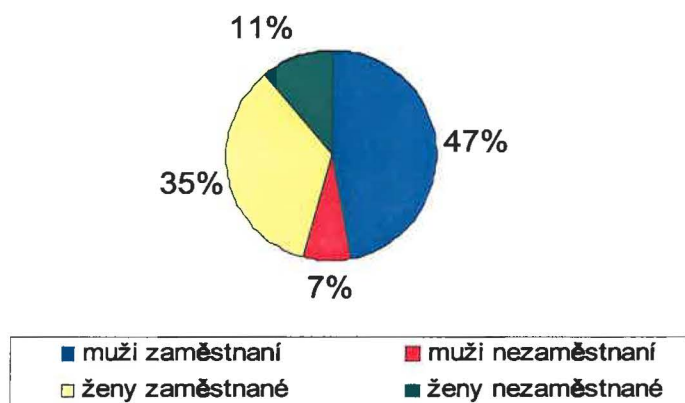
Z celkového počtu 150 oslovených osob jsem získala nazpět 109 správně vyplněných dotazníků, což představuje návratnost téměř 73 %. I přesto, že počet dotazníků není příliš velký, dovoluji mi to vyvodit určité (byť možná zkreslené) závěry.

Výhodou mého dotazníkového průzkumu je, že zachycuje údaje o migraci obyvatel, což statistiky úřadu práce resp. ČSÚ neuvádí.

5.1.1 Obecné údaje respondentů

Z celkového počtu 109 správně vyplněných dotazníků bylo v absolutním vyjádření 59 respondentů mužů a 50 respondentů žen. Z toho byli 2 muži momentálně na nemocenské, 4 ženy na mateřské dovolené a 8 mužů a 12 žen, kteří jsou nezaměstnaní. Míra nezaměstnanosti zkoumaného vzorku je tedy 18 %. Pro názornost uvádím relativní údaje v grafickém provedení pod označením graf 5.1.

Graf 5.1: Procentuální zastoupení respondentů podle pohlaví

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Věková (tabulka 5.1) a vzdělanostní struktura respondentů (tabulka 5.2) je k dispozici v příloze č. 2. Téměř 70 % zaměstnaných osob je ve věku 27 – 55 let. Obecně se dá říci, že lidé, kteří jsou momentálně v pracovním poměru, mají vyšší dosažené vzdělání než ti, kteří si hledají práci. 68,5 % zaměstnanců vystudovalo střední školu s maturitou. Ani jeden z nezaměstnaných nedosáhl vyššího vzdělání než střední s maturitou. 80 % lidí bez práce má vzdělání základní nebo jen střední bez maturity.

Z tohoto srovnání se dá usuzovat, jak rozhodující je dnes úroveň vzdělanosti.

Největší počet dotazovaných bylo z Nového Jičína (44). Více než čtvrtina y nich pochází z Hodslavic, z okolních vesnic jako je Starý Jičín, Mořkov, Tichá, Hukovice, odpovídaly 4 osoby a ostatní obce měly v zastoupení po 2 či 3 respondentech (Šenov u Nového Jičína, Kunín, Frenštát pod Radhoštěm, Studénka, Hladké Životice atd.

5.1.2 Vyhodnocení otázek z průzkumu zaměstnanosti

Z celkového počtu 89 osob v pracovním poměru pracují jen 4 lidé na poloviční úvazek. Ve 3 z těchto případů jsou zaměstnání v soukromé sféře a velikost jejich podniku čítá do 10 zaměstnanců.

Přes 60 % lidí je zaměstnáno v soukromé sféře.

Následující tabulka č. 5.3 nám ukazuje počty osob zaměstnaných ve státní a soukromé sféře s ohledem na počet zaměstnáváných osob v daném podniku.

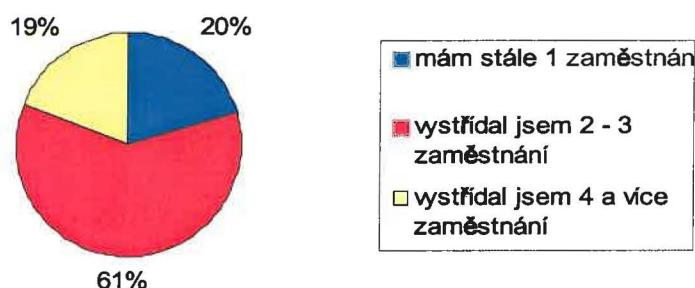
Tabulka 5.3: Rozdělení zaměstnanců podle velikosti podniku

Velikost podniku	Státní sféra	Soukromá sféra	Celkem	Procenta
do 10 zaměstnanců	4	20	24	26,9
11 - 49 zaměstnanců	10	15	25	28,1
50 - 249 zaměstnanců	15	5	20	22,5
nad 250 zaměstnanců	6	14	20	22,5
Celkem	35	54	89	100

Velmi důležitá je skutečnost, že téměř 75 % lidí pracuje v malých a středních podnicích, které výrazně ovlivňují stav zaměstnanosti a mají vliv na řešení regionální nezaměstnanosti, neboť mají schopnost absorbovat podstatnou část pracovních sil uvolňovaných z velkých podniků.

Když jsem se ptala na otázku, kolik zaměstnání, ve kterých jste strávili déle než 6 měsíců, jste během své pracovní kariéry vystřídal(a), ani mě nezarazily odpovědi, které jsem dostala. Nový Jičín se totiž řadí mezi města, kde na jedno pracovní místo čeká 17 dalších uchazečů, což ilustruje situaci, že i když lidé nejsou spokojeni se svým zaměstnáním, přesto setrvávají ve svých profesích, protože si nemohou dovolit být nezaměstnaní. Tuto skutečnost znázorňuje graf č. 5.2. Mnoho lidí (cca 45 %) dnes také nepracuje v oboru, který vystudovali.

Graf 5.2: Fluktuace pracovních míst

Průměrná hrubá mzda mužů se pohybuje kolem 17 400 Kč, kdežto u žen je toto číslo o neuvěřitelných 3 790 Kč méně. U žádné z žen totiž nedošlo k překročení hranice 20 000 Kč. Pro zajímavost uvádím zjednodušenou tabulku 5.4.

Tabulka 5.4: Hrubý měsíční příjem

Hrubý měsíční příjem	Počet mužů	Počet žen	Procenta
0 - 10 000 Kč	2	6	9
10 - 20 000 Kč	37	32	77,5
20 000 Kč a více	12	0	13,5

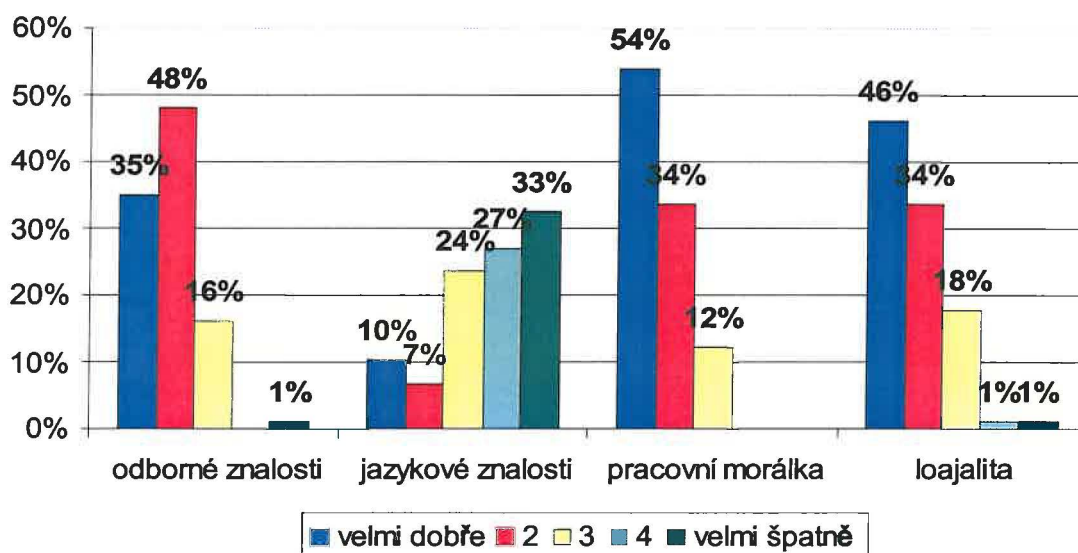
Zdroj: Dotazníkový průzkum

Přesně 34 osob z mého vzorku bylo někdy v minulosti nezaměstnáno déle než 6 měsíců. Uplatnění na trhu práce našli nejčastěji po známosti (41%), hledali si sami práci (35%), prostřednictvím úřadu práce bylo umístěno 20% uchazečů a 3% občanů se snažilo i o jiné způsoby nalezení zaměstnání (např. internet).

K přepravě do zaměstnání lidé nejčastěji používají osobní dopravu (83%), ať už využívají cestování na kole nebo autem nebo také chodí pěšky. Myslím si, že v tomto vysokém procentu se odrazil i fakt, že 38% občanů má své zaměstnání v místě bydliště. Pouze 11% využívá autobusovou přepravu a 1% železniční síť, přestože 62% osob do zaměstnání dojíždí.

Poslední otázka tohoto bloku byla, aby zaměstnanci zhodnotili sami sebe po stránce odborných znalostí, pracovní morálky jazykových znalostí a loajality s podnikem či firmou (viz graf 5.3). Ještě se vrátím k otázce, zda jsou občané spokojeni se svým zaměstnáním. Převážná část z nich (72%) je spokojena se svým zaměstnáním, pouze 6% občanů je velmi nespokojeno.

Graf 5.3: Sebehodnocení zaměstnanců

Zdroj: Dotazníkový průzkum

5.1.3 Vyhodnocení otázek nezaměstnanosti

Nyní se dostáváme k problematice nezaměstnanosti. Nezaměstnanost zkoumaného vzorku, jak jsem již výše zmiňovala, činí 18%, což je statisticky výše než je reálný stav. Ve tomto vzorku se vyskytují pouze osoby, které jsou v nezaměstnanosti déle než 6 měsíců. A to 20% těch, kteří jsou na úřadu práce evidováni 6 – 12 měsíců a 80% osob v dlouhodobé nezaměstnanosti, což je evidence delší než 12 měsíců.

Do rizikových skupin na trhu práce se řadí 55% těchto občanů (nejčastěji občan nad 50 let a ZPS), z nichž se menší polovina cítí při hledání zaměstnání diskriminována. Nejčastějšími důvody je jejich zdravotní stav.

Na otázku, zda se snaží o zvyšování si kvalifikace, odpověděly 2 třetiny respondentů kladně. Většina dotazovaných (80%) se snaží si vyhledávat zaměstnání i jiným způsobem, než jen prostřednictvím úřadu práce.

Nejčastější profese, kterou respondenti uváděli, byla prodavačka (5x), dále agropodnikatel (2x), soustružník, zootechnik, traktorista, technik, dělnice, kadeřnice, kuchařka a kloboučnice (1x). Ostatní dotazovaní buď nebyli vyučeni nebo neodpověděli na tuto otázku. Zastoupení tohoto vzorku se vcelku shoduje s nejčastějším zastoupením profesí v evidenci úřadu práce v Novém Jičíně⁷.

Do zaměstnání by bylo ochotno dojíždět 13 dotazovaných, z nichž jeden by se byl ochoten i přestěhovat. Do vzdálenosti 10 km by klidně dojíždělo 7 občanů a 4 občanům by nevadila vzdálenost 25 km.

5.1.4 Rozvoj města

V této části jsem se zaměřila na otázky týkající se pohledu občanů na město Nový Jičín, jak vidí jeho budoucnost, popř. nedostatky a jak vnímají podnikání v této lokalitě.

Kdyby lidé měli možnost získat o 50% lépe placenou pracovní příležitost, než jakou dnes mají, případně chtěli by mít, větší polovina z nich by si vybrala možnost dojíždět denně za prací (nejčastěji do vzdálenosti 30 km a 50 km, našel se i takový, který by cestoval za prací 100 km). Asi 11% dotazovaných by bylo ochotných se i

---

⁷ Viz tabulka 4.5 v příloze č. 1

přestěhovat, dojíždět za prací a vracet se domů pouze na víkendy ke své rodině by svolilo 8% občanů. Některé respondenty (cca 25%) nemotivuje tato nabídka v žádném případě, přičemž ve skupině nezaměstnaných toto číslo dosáhlo 50%.

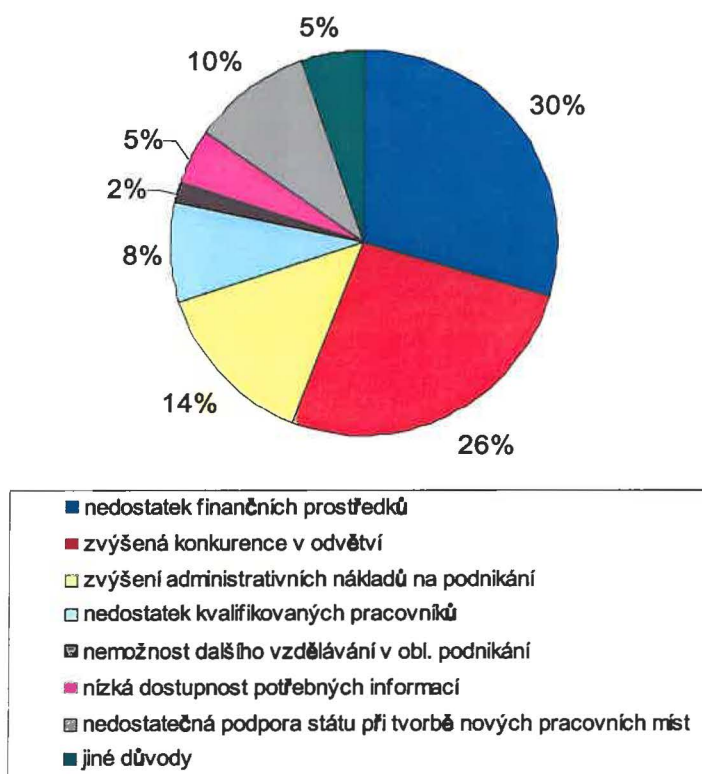
Poměrně velká část osob (48%) uvažovala už někdy o tom, že by zanechala pracovního poměru a vrhla se na podnikání. Nejčastějšími důvody, které jim byli doposud překážkou, bylo nedostatek financí a strach z neúspěchu.

Zkušenost s podnikáním mělo už někdy v minulosti 17 dotazovaných.

Většina občanů hodnotí podmínky pro podnikání spíše negativně a jen malá část občanů si myslí, že v Novém Jičíně existují dobré podmínky pro podnikatelskou příležitost.

Nejčastější důvody, proč podnikatelé končí s podnikáním v našem regionu a končí tak na úřadu práce, uvádí graf 5.4.

Graf 5.4: Faktory negativně ovlivňující podnikatelské subjekty

Zdroj: Vlastní průzkum

Převážná část dotazovaných si myslí, že se město Nový Jičín v posledních deseti letech spíše rozvíjelo než upadalo a i budoucnost města vidí občané velmi pozitivně, tzn. že se město bude i nadále rozvíjet.

Další pozitivum také můžeme shlédnout ve většině kladných odpovědích na otázku, zda je pro občany Nový Jičín turisticky zajímavý. Pouze 8% respondentů shledává naše město neatraktivní pro turisty.

Drtivá většina obyvatel Nového Jičína či jeho blízkého okolí je ráda, že může v této oblasti bydlet. Jen 3 dotazovaným se rozhodně bydlení u nás nelíbí.

A konečně se dostáváme k poslední otázce. V čem vidí občané nedostatky a problémy Nového Jičína, popřípadě, co jim zde chybí.

Občané nejčastěji uváděli:

- vysoká nezaměstnanost, s tím souvisí nedostatečná nabídka pracovních příležitostí a následně nízká kupní síla obyvatel,
- několik dominantních podniků, které zaměstnávají velké počty lidí,
- budování průmyslových zón v okolních městech a v Novém Jičíně se stále nic neděje,
- i přes dostatek obchodů si respondenti často stěžovali na nedostatek kvalitních a značkových obchodů a na příliš velký počet prodejen s levným zbožím – např. „vietnamské butiky v centru města“,
- někteří lidé shledávají ve městě nedostatečné možnosti pro kulturní a sportovní využití – chybí cyklostezky, cesty pro kolečkové brusle, absence míst, kde by mohli matky s dětmi trávit čas,
- cesty v katastrofálním stavu, málo parkovacích míst,
- neustálá výstavba supermarketů a tím likvidace malých podniků,
- špatně řešená doprava, složitý průjezd, úzké ulice⁸.

---

⁸ V Novém Jičíně se postupně zavádějí kruhové objezdy. Dle mého názoru došlo ke zrychlení a zjednodušení dopravní situace, avšak v dopravní špičce se stává město neprůjezdným.

5.2 Zpracování SWOT analýzy

Způsobilst města prezentovat svou připravenost na ekonomický rozvoj a trvale zvyšovat svou ekonomickou základnu, včetně schopnosti přilákat a přijmout nové investory, je významnou předností v konkurenci ostatních. Jedním ze základních předpokladů pro úspěšný rozvoj města v tržním prostředí je zmapování jeho silných a slabých stránek, možných příležitostí a potenciálních hrozeb, tedy vypracování SWOT analýzy. Pro účely této diplomové práce je zpracování SWOT analýzy zaměřeno na oblast zaměstnanosti a podnikatelsko-ekonomickou dimenzi.

Následující podrobné rozvedení všech čtyř částí SWOT analýzy je uvedeno v přehledné a stručné tabulce 5.5 v příloze č. 3.

5.2.1 Silné stránky

1. Industriální tradice

Průmyslová tradice začala již od počátku 19. století, kdy nastal ve městě rozvoj textilního, kloboučnického, tabákového a strojírenského průmyslu. Současnou odvětvovou skladbu tvoří především podniky strojírenského a kloboučnického průmyslu:

- Autopal, s.r.o. – Visteon
- Dotex, s.r.o.
- VOP 025
- Tonak, a.s.

Tyto podniky jsou nejen významnými producenty, kteří exportují své výrobky i do zahraničí, ale také významnými zaměstnavateli místní pracovní síly.

2. Dopravní dostupnost

- **Rychlostní silnice I. třídy I/48** je významnou komunikací zejména pro dálkovou a mezinárodní dopravu. Tato komunikace procházející územím města Nový Jičín přivádí dopravu od Prahy, Brna a Olomouce a směřuje do Ostravy, Frýdku-Místku, Českého Těšína a dále do Polska a Slovenské republiky.
- **Letiště Ostrava Mošnov**, které je vzdálené od Nového Jičína 15 km,

zajišťuje letecké spojení pro celý region. Jedná se o mezinárodní letiště s osobní i nákladní dopravou a to vzhledem k parametrům rozjezdové dráhy, systému kvalitního osvětlení a radionavigaci. Má velmi příznivé meteorologické podmínky a kvalitní dráha umožňuje přijímat nejtěžší letadla. Pravidelné linky zajišťují ČSA a AIR Ostrava.

3. Geografická poloha

Město Nový Jičín se nachází v severovýchodní části České republiky, v Moravskoslezském kraji. Poloha Nového Jičína je výhodná z důvodu blízkosti hranic s Polskem a Slovenskou republikou.

4. Zahraniční kapitál ve městě

Pro město je významný již existující vstup zahraničního kapitálu Visteon – Ford Motor Company do společnosti Autopal, s.r.o.

5. Kapacity stavebních firem

Přítomnost stavebních firem a společností je v Novém Jičíně výrazná. Mezi stavební firmy, které jsou současně i významnými zaměstnavateli patří:

- Nosta, s.r.o.
- Novojická, s.r.o.
- Monta, a.s.
- VD Stavbař
- Severomoravská stavební společnost
- Gedos, a.s.

2. Vzdělanost pracovní síly

Stupeň vzdělání obyvatel Nového Jičína v podstatě odpovídá celorepublikovému průměru. Zatímco ve srovnání v rámci kraje a okresu vykazuje Nový Jičín vysoké procento vysokoškolsky vzdělaných lidí. 36% obyvatel jsou vyučení nebo mají střední odborné vzdělání bez maturity, 49,5% obyvatel má úplné střední vzdělání s maturitou, vyšší odborné vzdělání má 4,6% obyvatel a 5,5% představují lidé s vysokoškolským vzděláním.

3. Dostupnost kvalifikované pracovní síly z města a okolí

Z dotazníkového průzkumu vyplynulo, že jsou místní lidé poměrně ochotni dojíždět do svého zaměstnání, přičemž nejvíce ochotni jsou mladí lidé. Převážná část místních firem zaměstnává pracovníky, kdy většina z nich do svého zaměstnání dojíždí.

4. Příznivá demografická struktura

Věková struktura obyvatelstva s vysokým podílem lidí v produktivním věku přináší relativně vyšší ekonomický potenciál. V Novém Jičíně převládají lidé v produktivním věku a Nový Jičín patří k těm okresům v rámci Moravskoslezského kraje, které mají poměrně příznivou věkovou strukturu, tzn. že má větší podíl dětí než občanů v poproduktivním věku. Průměrný věk zde dosahuje 38,9 let.

5. Kapacita a kvalita středních škol

Dostatečná kapacita kvalitních středních škol vytváří širokou základnu vzdělané pracovní síly. Na území města je 7 středních škol, z toho je 1 soukromá.

Jedná se o tyto školy:

- Gymnázium,
- Střední zemědělská škola a SOU zemědělské,
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště,
- Střední zdravotnická škola,
- Odborné učiliště a praktická škola,
- Výchovný ústav pro mládež, střední odborné učiliště,
- Soukromá střední odborná škola podnikatelská a textilní a SOU.

6. Vysoká škola

V Novém Jičíně je pobočka soukromé Vysoké školy podnikání, a.s. se sídlem v Ostravě – konzultační středisko. Přítomnost vysoké školy ve městě zajistí dostupnou vysoce kvalifikovanou pracovní sílu pro potřeby místního trhu práce.

7. Různorodost turistických zajímavostí a atraktivit

Nadprůměrná různorodost turistických zajímavostí a atraktivit a poměrně příznivé životní prostředí poskytují příležitost pro celoroční turistický a cestovní ruch, což přináší možnost zaměstnání a další ekonomické efekty.

5.2.2 Slabé stránky

1. *Vysoká míra nezaměstnanosti*

Nový Jičín se již dlouhodobě udržuje na předních místech ve vysoké míře nezaměstnanosti (10,47 %). Snižuje se tak kupní síla místního obyvatelstva a to se nepříznivě projevuje i v dalších oblastech života ve městě.

2. *Správní rozdělení obcí*

V rámci správního rozdělení obcí došlo k odtržení Šenova od Nového Jičína. Šenov byl přirozená průmyslová zóna Nového Jičína, kde se nacházelo několik významných průmyslových objektů. Odtrhnutím Šenova tak město přišlo o významnou základnu průmyslových podniků. V současnosti zde chybí komunikace mezi městem a Šenovem. Zejména při rozvoji podnikání je potřeba, aby město bralo obec Šenov jako svého partnera.

3. *Průmyslová zóna pro nové projekty*

Nedořešené soudní spory s vlastníky části pozemků neumožňují rozvoj a využití této průmyslové zóny. Po všech přípravných fázích projektu a schválených potřebných dokumentech, byl následně projekt rozhodnutím zastupitelstva města pozastaven do doby dořešení majetkoprávních vztahů. Nerealizace tohoto projektu tak brání v rozvoji podnikatelského prostředí a v přilákání potenciálních investorů do města.

4. *Nabídka pozemků a objektů pro podnikání*

Město nedisponuje vhodnými lokalitami pro průmyslové a výrobní využití. Nevyužívané výrobní objekty a plochy firem nejsou ve vlastnictví města.

5. *Absence institucí jako zázemí pro podnikatele*

Absence Regionálního poradenského informačního centra nebo jiných podobných institucí brání místním podnikatelům ve využívání řady možností, které jim tyto instituce nabízí. Jejich účelem je právě usnadňovat zakládání a upevňovat postavení drobných podnikatelů a poskytnutí pomoci při získávání zahraniční pomoci z EU.

6. *Prodejny značkového zboží*

Absence značkových a kvalitních obchodů je příčinou, proč místní obyvatelé musejí dojíždět za těmito prodejny do okolních měst.

7. *Parkování motorových vozidel*

Ve městě je nedostatečná kapacita parkovacích míst (především v centru) a tím je centrum města nedostupné pro motoristy.

8. *Absence místního kapitálu*

Absence kapitálu v privátní a veřejné sféře, zejména absence investic do fixního kapitálu.

9. *Image města jako prodejny levného zboží*

Ve městě je výrazná převaha prodejen levného zboží (např. textil, obuv, apod.), především v prostorách historických domů na náměstí.

10. *Dominantní zaměstnavatel*

Stále přetrvává kumulace a koncentrace zaměstnanosti obyvatel města a blízkého okolí do několika velkých zaměstnavatelských organizací. V Novém Jičíně má velmi dominantní postavení zaměstnavatel Autopal, s.r.o., což vede k jednostranně zaměřené pracovní síle.

11. *Úroveň jazykových znalostí pracovní síly*

Nedostatečné jazykové znalosti pracovní síly, snižují jejich kvalitu pro potenciální zahraniční investory.

5.2.3 Příležitosti

1. *Strukturální fondy EU*

Vstupem ČR do EU vznikla možnost využívat finanční pomoc ze strukturálních fondů a realizovat tak projekty, které byly dříve pro samotnou obec či město nerealizovatelné z důvodu velké finanční náročnosti.

2. Program dotací na tvorbu pracovních míst ve strukturálně postižených regionech

Tento program je určen pro zaměstnavatele, který se v dohodě s MPSV nebo určeným úřadem práce zaváže ke zřízení minimálně 10 nových pracovních míst v regionech, tj. na území okresů s mírou nezaměstnanosti nad 14 %. Nový Jičín tuto podmínku splnil, jelikož měl k 2. pololetí 2004 průměrnou míru 14,6 %. Tyto podpory projektů směřují do zpracovatelského průmyslu, případně do některých druhů strategických služeb. Jejím prostřednictvím dojde k zavedení nové činnosti nebo k rozšíření stávajících činností, s následným vytvořením nových pracovních míst.

3. Realizace dálnice D 47

Dálnice povede 10 km od Nového Jičína a bude směřovat přes Ostravu do Polska. Tato realizace bude znamenat zlepšení dostupnosti Nového Jičína a přilákání dalších potenciálních investorů do tohoto regionu.

4. Státní investiční pobídky pro nové investice do výrobní a terciární sféry

Investoři zavádějící novou výrobu nebo rozšiřující stávající výrobu v oblasti zpracovatelského průmyslu mohou v případě investice vyšší než 100 mil. Kč získat investiční pobídky podle Zákona o investičních pobídkách⁹. Nabízenými investičními pobídkami jsou: slevy na daních z příjmů, hmotná podpora vytváření nových pracovních míst, hmotná podpora rekvalifikace zaměstnanců. Pro město Nový Jičín je podmínkou pro získání pobídek jednak minimální výše investic – 150 mil. Kč a minimální krytí vlastním kapitálem 75 mil. Kč.

5. Vhodné podmínky pro investory

Investoři mohou v Novém Jičíně nalézt kvalifikovanou pracovní sílu, množství dodavatelů a finálních producentů v různých průmyslových oborech. Průmyslový a technický význam města je umocněn blízkostí Ostravy, která poskytuje rovněž vysokoškolské, odborné a výzkumné zázemí. Díky tradičním oborům zastoupeným ve městě a v blízkém okolí a přítomnosti subdodavatelských a odběratelských firem představuje Nový Jičín příležitost k průmyslovým investicím zejména v oblastech:

- výroba komponentů pro automobilový průmysl,
- komponenty pro elektrotechnický průmysl,
- výroba strojů a nástrojů,
- zpracování a tváření plastů.

---

⁹ Zákon o investičních pobídkách č. 72/2000 Sb. ve znění platném od 1.5.2004.

5.2.4 Hrozby

1. *Konkurence připravených průmyslových zón v okolních městech*

Pro město Nový Jičín představuje velkou konkurenci existence podnikatelského parku v Kopřivnici o rozloze 82,4 ha. Je navržen k uspokojení všech potřeb investorů a podnikatelů – dobrá poloha, konkurenceschopné ceny, dostatečná technická infrastruktura.

2. *Dlouhodobá nezaměstnanost*

Dlouhodobá nezaměstnanost povede k nárůstu sociálně-patologických jevů, nežádka následují psychické problémy a stresová situace zatěžuje rodinné vztahy, což se negativně projeví i na celkové ekonomické situaci ve městě.

3. *Nedostatek pracovních příležitostí*

Nedostatek pracovních příležitostí povede k růstu míry nezaměstnanosti, k poklesu kupní síly místních občanů a ke ztrátě postavení atraktivního a prosperujícího města pro občany, firmy, investory.

4. *Odliv mladých a vzdělaných lidí z regionu*

Z regionů postižených vysokou nezaměstnaností odchází zejména kvalifikovaní mladí lidé. Odchod těchto kvalifikovaných a aktivních jedinců, kteří častěji zakládají podniky a vytváří tak pracovní místa, má na region s již tak vysokou mírou nezaměstnanosti negativní dopad.

5. *Nedostatečná veřejná podpora pro malé a střední podnikatele*

Nedostatečná podpora malým a středním podnikatelům zhorší jejich postavení na konkurenčním trhu a řada z nich neobstojí v konkurenci velkých firem a zanikne, což bude mít nepříznivý vliv na místní podnikatelské prostředí.

6. *Imigrace zahraničních pracovníků*

Příliv zahraničních pracovníků především z východní Evropy, představuje levnou pracovní sílu pro místní firmy. Pro tyto firmy je pak výhodnější zaměstnávat levné zahraniční pracovníky než dražší místní občany. Zhorší se tak schopnost nezaměstnaných získat pracovní uplatnění u těchto firem.

6 Nalezení podnikatelského potenciálu pro další rozvoj města

Na základě provedeného průzkumu a analýz (Dotazníkový průzkum, Analýza zaměstnanosti a podnikatelského prostředí a SWOT analýza) se určí potenciál pro další rozvoj města. Rozvojový potenciál v oblasti podnikání a zaměstnanosti by měl ukázat směr budoucího rozvoje a umožnit, aby Nový Jičín dosáhl postavení prosperujícího a konkurenceschopného města pro místní občany, firmy, turisty a potenciální investory. V rámci struktury a vývoje zaměstnanosti a podnikání, názorů občanů a v rámci vytýčení silných a slabých stránek, je možné potenciál Nového Jičína nalézt v několika oblastech, které jsou pro rozvoj města klíčové.

Jedná se o tyto klíčové oblasti:

1. Podpora malého a středního podnikání,
2. Informační systémy na podporu podnikání,
3. Spolupráce soukromého a veřejného sektoru,
4. Nemovitosti pro podnikání,
5. Využití strukturálních fondů EU,
6. Rozvoj lidských zdrojů,
7. Vytváření pracovních příležitostí.

6.1 Podpora malého a středního podnikání

Město je vystaveno silnému ekonomickému tlaku, pokud je příliš závislé na jednom nebo dvou dominantních zaměstnavatelích, jak je tomu právě v tomto městě. Proto je nesmírně důležité, aby velké podniky doplňoval velký počet malých a středních podnikatelů. Čím více úspěšných malých a středních podnikatelů je ve městě, tím lépe lze získat více daňových příjmů a současně obyvatelům zabezpečit pracovní příležitosti.

Jedním z nástrojů, jak zabránit tomuto ekonomickému tlaku, je formování efektivního podnikatelského prostředí pro malé a střední podniky, podporou diverzifikace výrobních kapacit a vytváření výhodného prostředí pro domácí a zahraniční investory. Příležitosti mohou nabídnout tradiční úspěšná výrobní odvětví,

restrukturalizace podniků méně úspěšných výrobních odvětví a budování nové podnikatelské infrastruktury pro přilákání nových investorů.

Lokální podporu na úrovni města lze poskytnout cenově výhodnou nabídkou investičně připravených volných nemovitostí (pozemků a nebytových objektů), podporou rekvalifikace zaměstnanců, nabídkou kvalitních a rychle dostupných informací, dostupností bankovních úvěrů pro drobné podnikatele a živnostníky, které částečně zajišťuje Českomoravská záruční a rozvojová banka či fondy rizikového kapitálu.

Pro zlepšení podnikatelských podmínek malých a středních podniků lze využít programy na podporu jejich činnosti, na základě přijatého zákona o podpoře malého a středního podnikání¹⁰. V tomto zákoně jsou stanoveny zásady pro poskytování podpory při zahájení podnikání a při upevňování ekonomického postavení malých a středních podnikatelů.

Podpora může být poskytnuta na projekty zaměřené na:

- investice,
- výchovu a vzdělávání ve vzdělávacích programech středních škol,
- zvyšování odbornosti dospělých,
- hospodářské a technické poradenství,
- získávání informací o podnikání,
- výzkum a vývoj, jejichž výsledky malí a střední podnikatelé využívají,
- regiony se soustředěnou podporou státu a v ostatních regionech,
- vytváření nových pracovních míst.

Podpora se poskytuje ve formě: návratné finanční výpomoci, dotace, finančního příspěvku, záruky nebo úvěru se sníženou úrokovou sazbou.

6.2 Informační systémy na podporu podnikání

Nedostatečná informovanost místních podnikatelů o možných podporách v podnikání, brání ve využití dané pomoci a získání výhodné pozice v podnikatelském prostředí. Zažádat o finanční pomoc ze strukturálních fondů EU je pro samotné

---

¹⁰ Zákon 47/2002 o podpoře malého a středního podnikání. <http://www.mpo.cz/dokument6172.html> ze dne 15. 8. 2006

podnikatele velice složitý proces s řadou byrokratických úkonů. Zřízení informačních míst pro podnikatele a odbornou veřejnost by mělo posílit a usnadnit postavení podnikatelů v problematice využívání strukturálních fondů a v jiných oblastech souvisejících s podnikatelskou činností.

Místní podnikatelé mohou využít služeb již existujících akreditovaných informačních míst pro podnikatele v rámci projektu Hospodářské komory ČR. Nejbližší pracoviště v Moravskoslezském kraji jsou v Opavě, Ostravě, Karvině a v Třinci. Dále mohou přijmout služby v oblasti poradenství, které nabízí Centrum podnikání a rozvoje, s.r.o. v Kopřivnici. Informováním podnikatelů se také zabývá Vysoká škola podnikání, a.s. a Živnostenský úřad v Novém Jičíně, který pořádá semináře na témata zvolená samotnými podnikateli.

Českomoravská záruční a rozvojová banka, Inovační podnikatelská centra, Vědeckotechnické parky, Regionální poradenská a informační střediska a Agentura pro rozvoj podnikání jsou další instituce, jejichž účelem je usnadňovat zakládání a upevňovat postavení podniků. Je tedy nutné rozšiřovat informace o působnosti těchto institucí, o jejich službách drobným podnikatelům a o možnosti využívání zahraniční pomoci EU, zejména prostřednictvím těchto institucí.

6.3 Spolupráce soukromého a veřejného sektoru

Využívání partnerství veřejného a soukromého sektoru na všech úrovních, zejména v oblastech potenciálně růstových, jakými jsou životní prostředí, energie, doprava, trávení volného času, umění, sport a pečovatelské podpoře vytváření nových pracovních příležitostí.

Spolupráce veřejného a soukromého sektoru umožní efektivně využívat zdroje resp. endogenní potenciál města. Klíčovým problémem veřejných služeb je, že nelze stanovit jejich tržní cenu a tudíž cena odpovídá nákladům. To může vést k neefektivnímu vynakládání prostředků na produkty poskytované veřejnou správou, protože cena není ověřována trhem a neexistují tak tlaky na její snížení. Proto dochází k přesunu části výkonu veřejných služeb na soukromé firmy.

Pravidelná setkání podnikatelů a zástupců veřejné správy (samospráva města, vedoucí zástupci státních úřadů jako je finanční úřad, úřad práce, poslanci Parlamentu ČR apod.) jsou vhodnou příležitostí k navazování pracovních kontaktů, vzájemné výměně informací o různé konkrétní problematice související s podnikáním i řízením

města (územní, právní, administrativní, finanční a další otázky).

V Novém Jičíně je tradice setkávání zástupců veřejné správy a podnikatelů již vybudována.

Existují 3 úrovně společenského setkávání:

1. Veletrh podnikatelů,
2. Schůze sdružení podnikatelů (Účastní se starosta, místostarostové, zástupci živnostenského úřadu, partnerská města. Toto sdružení informuje o dění v okolních městech, mají vlastní webové stránky, na kterých se mohou zájemci přihlásit, diskutovat, nahlédnout do stanov, seznámit se s cíli, apod.),
3. Městské slavnosti.

6.4 Nemovitosti k podnikání

Nemovitosti, objekty a pozemky vhodné pro podnikání jsou potenciálem města pro jeho budoucí rozvoj. Přehled vhodných a volných nemovitostí ve městě je potřebné udržovat mimo jiné jako součást databáze informací na podporu podnikání. Analýza nemovitostí vhodných k podnikání byla zpracována v letech 2002-2003. Vhodné objekty je možné nabízet také prostřednictvím CzechInvestu za účelem přivedení nových investic do města.

Příprava průmyslové zóny pro malé a střední podnikatele

Založení průmyslového parku Nový Jičín bylo iniciováno v souvislosti s úspěšně zakončeným projektem, nazvaným Program certifikace ekonomického rozvoje obce v roce 1996. Cílem bylo podpořit potřebnou diversifikaci, modernizaci a rozvoj hospodářské základny města a jeho prosperitu v kontextu hlubokých ekonomických a společenských změn v České republice po roce 1989. Pro tento účel vymezilo město v souladu s územním plánem pozemky, jejichž využití pro daný cíl podléhá standardním postupům v rozhodování orgánů města Nový Jičín a následujícím zásadám pro rozvoj průmyslového parku. Stále trvající spory s vlastníky části pozemku, který se nachází ve vymezené lokalitě, však brání v rozvoji a využití této zóny. Jelikož průmyslová zóna představuje jeden z možných potenciálů rozvoje města, je nutné dořešení těchto majetkoprávních vztahů a začít využívat a následně rozvíjet tuto zónu.

Výhody průmyslového parku:

- Strategicky umístěný pozemek u hlavního silničního tahu severní Moravy,
- Město a region s průmyslovou tradicí,
- Technicky kvalifikovaná pracovní síla,
- Přítomnost zahraničních investorů ve městě a jeho okolí,
- Mezinárodní letiště ve vzdálenosti 15 km.

6.5 Využití strukturálních fondů

Pro podporu podnikání lze vypracovat projekty na získání finanční pomoci ze strukturálních fondů EU. Jedná se o tento programový dokument:

- **Operační program podnikání a inovace (OPPI) 2007 - 2013¹¹**

Operační program Podnikání a inovace je základním programovým dokumentem resortu průmyslu a obchodu pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU v letech 2007—2013. Tento operační program je primárně orientován na dosažení vyššího hospodářského růstu a zaměstnanosti při respektování principů udržitelného rozvoje.

Návrh Operačního programu Podnikání a inovace rozpracovává významnou část strategického cíle Národního strategického referenčního rámce ČR na léta 2007 — 2013 "Konkurenceschopná česká ekonomika", vychází z hlavních strategických dokumentů ČR (Strategie hospodářského růstu, Strategie regionálního rozvoje atd.) a je v souladu s Obecnými zásadami pro politiku soudržnosti EU na období let 2007 — 2013.

Proces tvorby OPPI respektuje princip partnerství, neboť jeho návrh je průběžně projednáván a diskutován s ostatními resortními ministerstvy, se zástupci hospodářských a sociálních partnerů a dalšími zainteresovanými stranami.

Globálním cílem OPPI je zvýšit do konce programovacího období konkurenceschopnost české ekonomiky a přiblížit inovační výkonnost sektoru průmyslu a služeb úrovni předních průmyslových zemí Evropy.

OPPI je zaměřen na zvýšení konkurenceschopnosti sektoru průmyslu a

---

¹¹ Operační program OPPI, <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> citace ze dne 21. 8. 2006

podnikání, udržení přitažlivosti České republiky a jejích regionů a měst pro investory, na podporu inovací, urychlené zavádění výsledků výzkumu a vývoje do výrobní sféry, a to zejména stimulací poptávky po výsledcích výzkumu a vývoje, na komercializaci výsledků výzkumu a vývoje, na podporu podnikatelského ducha a růst hospodářství založeného na znalostech pomocí kapacit pro zavádění nových technologií a inovovaných výrobků, včetně nových informačních a komunikačních technologií.
[/http://www.mpo.cz/dokument12175.html](http://www.mpo.cz/dokument12175.html) citace ze dne 21. 8. 2006/

6.6 Rozvoj lidských zdrojů

Vzdělávání a rozvoj pracovníků představuje klíčovou oblast pro zvyšování kvality jejich lidského kapitálu. Dnes je kvalitní pracovní síla daleko vzácnějším zdrojem pro podnikání než kapitál nebo nerostné suroviny. Rozvoj lidských zdrojů je středem pozornosti ekonomické strategie, která má za cíl snížení nezaměstnanosti a zvýšení udržitelného růstu ekonomiky. Zaměstnaní lidé s nižšími kvalifikacemi mají omezenější přístup ke vzdělávacím příležitostem a jsou pravděpodobněji více postiženi propouštěním. Pokud místní pracovní trh disponuje kvalifikovanou pracovní silou, pak město vlastní silný potenciál pro přilákání investorů a pro dlouhodobé zajištění konkurenceschopnosti města.

Struktura zdanění a podpor by měla být přeměřována k posílení pobídek firem a ke zvýšení investic do lidského kapitálu. Intenzivněji by měly být především používány pobídky nezaměstnaných k účasti na rekvalifikacích a pobídky podniků k přijímání absolventů. Struktura zdanění a podpor by měla odrážet princip, že investice podniků do pracovní síly nepřinášejí užitek pouze samotným podnikům, ale celé společnosti díky nižším výdajům na opětovný vstup kvalifikovanějších nezaměstnaných do zaměstnanosti.

Znalosti a zkušenosti v oblasti kvalifikace, vzdělávání a rozvoje se mnohem snadněji shromažďují a šíří prostřednictvím sítí, které zahrnují podniky s odlišnými výkonnostními a strukturálními charakteristikami. Sítě zajišťují přístup k informacím o nejlepších praktikách a praktických zkušenostech s jejich zaváděním. Přestože klíčovou úlohu při zvyšování kvality regionálního lidského kapitálu sehrávají podniky, do souvisejících aktivit musí být začleněny i ostatní regionální aktéři. K nim patří představitelé lokální a regionální politiky, úřadů práce, obchodních komor, poradenských firem a organizací ve sféře vzdělávání a zvyšování kvalifikace. Široké

spektrum zúčastněných aktérů je nezbytné, pokud mají navrhovaná či diskutovaná opatření reagovat odpovídajícím způsobem na regionální slabá místa a pokud mají být skutečně účinná. Účast jednotlivých aktérů musí být založena na aktivním přístupu a jejich aktivity zaměřeny na specifické, konkrétní projekty.

6.7 Vytváření pracovních příležitostí

Tvorba nových pracovních míst je jednou z klíčových oblastí pro budoucí rozvoj města, které se potýká s vysokou nezaměstnaností. Aktivity nasměřované na vytváření nových pracovních příležitostí jsou:

- realizování specifického způsobu prodeje obecních pozemků investorům za sníženou či symbolickou cenu,
- provádění marketingových aktivit na zlepšení image oblasti jako místa vhodného pro podnikání (jde o pořádání konferencí, seminářů),
- podporování specifických programů na rozvoj malého a středního podnikání,
- využívání programu dotací na tvorbu pracovních míst.

Významným zdrojem nových pracovních míst může být i sektor služeb. V souvislosti se změnami životního stylu, transformací rodinných struktur, nárůstem počtu pracovně činných žen a s novými aspiracemi starých i přestárých lidí vzniká ve společnosti mnoho nových potřeb. Tyto potřeby vycházejí rovněž z nezbytnosti napravit škody způsobené na životním prostředí a obnovit nejzanedbanější městské oblasti. Uspokojování těchto nových potřeb je možným zdrojem nových pracovních míst na místní úrovni.

Zdrojem nových pracovních příležitostí mohou být tyto místní služby:

- Domácí práce pro staré lidi a pro invalidy, pečovatelská služba a práce v domácnosti,
- Opatrování dětí v předškolním věku a školáků před vyučováním a po něm, včetně vodění dětí do školy a ze školy,
- Pomoc mladým lidem, kteří mají různé potíže, zajišťování zařízení pro trávení volného času, zejména sport, a pomoc těm, kdo jsou nejvíce znevýhodněni,
- Výkon funkce pečovatele o několik bytů,
- Zajišťování kulturních zařízení a zařízení pro trávení volného času, pokud se tím zvyšuje jejich dostupnost a výhodnost všem (přizpůsobená provozní doba, nižší ceny, putovní výstavy, školy umění atd.)

7 Závěr

Vlastní bohatství regionu, které mu bylo dáno historickým a geografickým vývojem (např. úrodná půda, příznivé klima, zásoby nerostných surovin, atd.) představuje jeho specifické endogenní zdroje. Tyto zdroje mohou výrazně ovlivnit postavení regionu v rámci vyššího ekonomického celku, pokud jsou efektivně využívány. Ekonomický rozvoj regionu je výsledkem interakce vnějších podmínek a individuálního úsilí jednotlivých aktérů. Ekonomický život je umístěn do konkrétních míst, obcí a regionů, kde by měly být vytvářeny podmínky pro dosahování růstu životní úrovně obyvatel.

Zhodnocení, zda je efektivně využito bohatství ve městě Nový Jičín, resp. jeho specifické endogenní zdroje v oblasti zaměstnanosti a podnikání, bylo náplní této diplomové práce.

Z provedené analýzy zaměstnanosti a podnikatelského prostředí vyplývá, že se i nadále udržuje industriální tradice ve strojírenském a kloboučnickém průmyslu. Stále přetrvává dominantní postavení některých zaměstnavatelů, u kterých se koncentruje zaměstnanost obyvatel Nového Jičína a blízkého okolí. Věková struktura obyvatelstva s vysokým podílem lidí v produktivním věku přináší relativně vyšší ekonomický potenciál.

Současná ekonomická situace ve městě se potýká s problémem vysoké nezaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti za měsíc červenec 2006 v Novém Jičíně (9,47%) je stabilně vyšší než průměr České republiky (7,9%). Při srovnání Nového Jičína s Moravskoslezským krajem je situace v nezaměstnanosti horší v Moravskoslezském kraji. Nejvýrazněji zastoupenými uchazeči o práci jsou již dlouhodobě mladí lidé, a to zejména ve věku 20-24 let, a dále věková kategorie 50-54 let. Nabídka volných míst v evidenci úřadu práce se stále pohybuje na úrovni, která je nedostatečná pro všechny kategorie nezaměstnaných.

Z hlediska struktury a vývoje podnikání se od roku 1995 počet podnikatelských subjektů zvýšil a v roce 2005 dosahuje celkově 5 900 podnikatelských subjektů. Na základě členění podle odvětví je nejvíce subjektů zastoupeno v těchto odvětvích: obchod, prodej a oprava motorových vozidel, spotřeba zboží a z pohledu právnické formy pak představují největší zastoupení podnikatelé – fyzické osoby.

Z pohledu zaměstnanosti v jednotlivých odvětvích je ke konci roku 2005 nejvíce

zaměstnanců ve zpracovatelském průmyslu (výroba dopravních prostředků, výroba kovů a kovodělných výrobků) a nejméně zaměstnanců vykazuje chemický a farmaceutický průmysl. Největším zaměstnavatelem je nyní podnik v automobilovém průmyslu – Autopal, s.r.o. Důležitým zaměstnavatelem je i vojenský opravárenský podnik – VOP 025 a kloboučnický podnik – Tonak, a.s.

Další praktická část této práce se zabývala hodnocením stavu zaměstnanosti a podnikání z pohledu místních občanů. Názory těchto aktérů byly získány z dotazníkového průzkumu. V rámci průzkumu mnoho dotazovaných občanů uvedlo, že jsou v Novém Jičíně spokojeni a že se jim tady líbí. Rozvoj města v minulých letech většina hodnotila velmi pozitivně a i do budoucna je převážná část občanské veřejnosti přesvědčena, že se město bude i nadále rozvíjet. Většina občanů však hodnotí podmínky pro podnikání velice negativně a jen malá část občanů si myslí, že v Novém Jičíně existují dobré podmínky pro podnikání. Společně by podnikatelé i občané investovali prostředky z rozpočtu města na snížení nezaměstnanosti.

Pro nalezení rozvojového potenciálu města bylo nejprve nutné zpracovat SWOT analýzu, v rámci které se určily silné a slabé stránky, možné příležitosti a hrozby.

Podnikatelský potenciál pro další rozvoj města byl nalezen v těchto klíčových oblastech:

1. Podpora malého a středního podnikání,
2. Informační systémy na podporu podnikání,
3. Spolupráce soukromého a veřejného sektoru,
4. Nemovitosti pro podnikání,
5. Využití strukturálních fondů EU,
6. Rozvoj lidských zdrojů,
7. Vytváření pracovních příležitostí.

Město Nový Jičín vykazuje relativně nízkou hospodářskou výkonnost a vysokou míru nezaměstnanosti. Je to dáno historickým strukturálním vývojem, v němž dominovalo průmyslové zaměření, ale i současnými nedostatky ve státní politice podpory malého a středního podnikání a ve slabém partnerském přístupu kraje. Nedostatečný rozvoj podmínek pro podnikání je i výsledkem méně rozvinutých služeb pro podnikatele, nevhodné kvalifikační struktury a malé adaptability pracovní síly. Právě v této oblasti je třeba se zaměřit na komplexní podporu malého a středního podnikání, která musí být spojena s územním rozvojem města a s problematikou řízení lidských zdrojů.

Město se musí pustit do realizace finančně náročných projektů, zejména v oblasti infrastruktury. Je zřejmé, že bez přípravy infrastruktury a bez přilákání resp. vstupu zahraničních investorů se dlouhodobě nebude dařit naplnit hlavní poslání strategického plánu, tj. ekonomický růst ve městě. S ohledem na tuto skutečnost bude město muset hledat alternativní způsoby řešení těchto problémů (např. příznivými nabídkovými cenami pozemků a nemovitostí ve vlastnictví města, formou užší spolupráce s veřejnými agenturami a okolními obcemi, vyhledáváním dostupných veřejných zdrojů, vznikem účelově zaměřených společností, atd.).

Město by se mělo zaměřit na vytvoření kvalitní základny informačních míst pro podnikatele a odbornou veřejnost. Tímto způsobem lze zajistit chybějící poradenství v oblasti podnikání a především v problematice využívání finanční pomoci ze strukturálních fondů EU.

Pro budoucí sociálně-ekonomický rozvoj města je nutno využít možné příležitosti, nadále rozvíjet silné stránky, snažit se eliminovat slabé stránky a nalézt prostředky, kterými pak úspěšně čelit potenciálním hrozbám. To vše povede k posílení funkce přirozeného centra v rámci mikroregionu, k zlepšení postavení města v měřítku Moravskoslezského kraje a k dosažení postavení atraktivního a prosperujícího města pro občany, firmy, potenciální investory a turisty.

Seznam Literatury:

a) Bibliografická Publikace:

1. KOVAČKA, Milan. *Makroekonomika*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1992. 273 s. ISBN 80-08-01490-3.
2. MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1994. 151 s. ISBN 80-901424-9-4.
3. GOWLAND, David. *Makroekonomie*. Praha: Victoria Publishing, a. s., 1. vydání, 1995. 238 s. ISBN 80-85865-22-X
4. BUCHTOVÁ, B. a kolektiv. *Nezaměstnanost psychologický, ekonomický a sociální problém*. Praha: Grada Publishing a.s., 1. vydání, 2002. 236 s. ISBN 80-247-9006-8.
5. KRAFT, J., BEDNÁŘOVÁ, P. *Ekonomie – teorie a příklady*. Technická univerzita v Liberci, 2. vydání, 2002. ISBN 80-7083-604-0.
6. BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. *Teorie regionálního rozvoje*. Karolinum Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2002. 210s. ISBN 80-246-0384-5.
7. KOLIBOVÁ, H., KUBICOVÁ, A. *Posilování partnerství na trhu práce v Moravskoslezském kraji*. In. RAMÍK, J. (eds): Sborník výzkumných prací Ústavu malého a středního podnikání 6. díl. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2001. 321 s. ISBN 80-7248-126-6.
8. LEDNICKÝ, V., NULLOVÁ, M. *Malé a střední podnikání v podmínkách nastupující globalizace*. In. RAMÍK, J. (eds): Sborník výzkumných prací Ústavu malého a středního podnikání 8. díl. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2003. 336 s. ISBN 80-7248-216-5.
9. MALÁTEK, V. *Změny podnikatelského prostředí a podnikatelských podmínek malých a středních podniků v Moravskoslezském kraji v letech 1998 – 2002*. In. RAMÍK, J. (eds): Sborník výzkumných prací Ústavu malého a středního podnikání 8. díl. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2003. 336 s. ISBN 80-7248-216-5.
10. ADAMČÍK, S. *Regionální politika a management regionů, obcí a měst*. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava Ekonomická fakulta, 2000. 140 s. ISBN 80-7078-837-0.

11. JANEČKOVÁ, L., VAŠTÍKOVÁ, M. *Marketing měst a obcí*. Praha: Grada Publishing, spol. s r.o., 1999. 184 s. ISBN 80-7169-750-8.
12. KLEVETA, J. *Státní politika zaměstnanosti*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2000. 48 s. ISBN 80-244-0147-9.
13. MATĚJKOVÁ, J. *Podpora podnikání s důrazem na malé a střední podniky*. Prah: Victoria Publishing, a.s., 1994. 60 s. ISBN 80-85865-60-2.
14. KOLIBOVÁ, H., KUBICOVÁ, A. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 1. vydání, 2005. 233 s. ISBN 80-7248-321-8.
15. PŘIBOVÁ, M. a kolektiv. *Marketingový výzkum v praxi*. Praha: Grada Publishing, spol. s r.o., 1. vydání, 1996. 248 s. ISBN 80-7169-299-9
16. MALÁTEK, V. *Metodologie marketingového výzkumu*. Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2001. 108 s. ISBN 80-7248-119-3.
17. FRAIT, J., ZEDNÍČEK, R. *Makroekonomie*. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava Ekonomická fakulta, 1996. 192 s. ISBN 80-7078-269-X.
18. VILAMOVÁ, Š. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Prah: Grada Publishing, a.s., 1. vydání, 2004. 196 s. ISBN 80-247-0828-0.
19. MAIER, G., TÖDLING, F. *Regionálna a urbanistická ekonomika 1. díl*. Teorie lokalizácie a priestorová struktura. Bratislava: Elita, 1997. 238 s. ISBN 80-8044-044-1.
20. MAIER, G., TÖDLING, F. *Regionálna a urbanistická ekonomika 2. díl*. Regionálny rozvoj a regionálna politika. Bratislava: Elita, 199. 320 s. ISBN 80-5044-049-2.

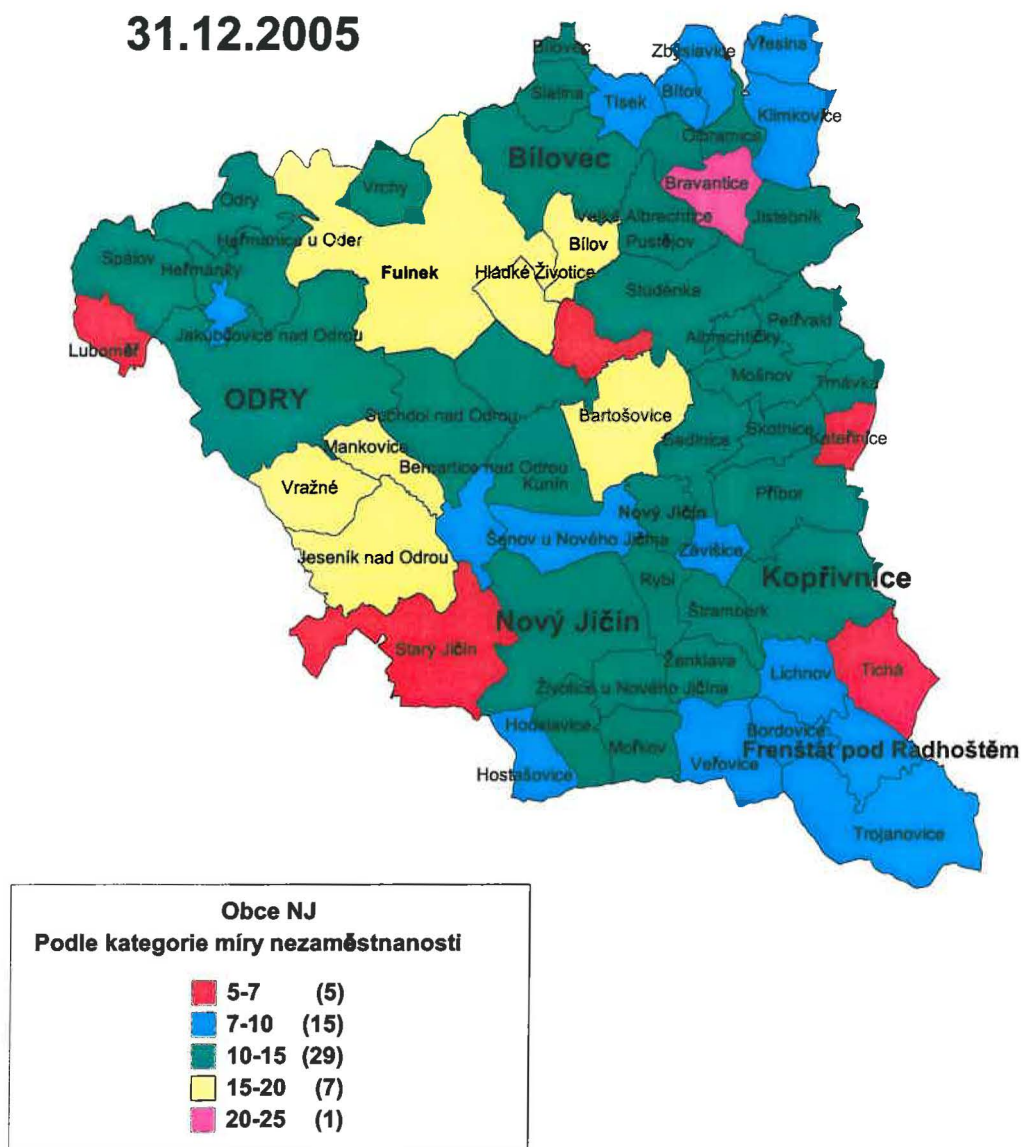
b) Elektronická publikace:

1. Nabídka průmyslových ploch a objektů v Novém Jičíně k potenciálnímu využití.(on line). Dostupné na internetu: <http://www.novy-jicin.cz/njnew/index.asp>(citace 30. 7. 2006).
2. Pololetní analýzy vývoje trhu práce. (on line). Dostupné na internetu: http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj (citace 5. 7. 2006).
3. Průměrná nominální mzda za 2. čtvrtletí 2006. (on line). Dostupné na internetu: <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cpmz083106.doc>, (citace 2. 9. 2006).
4. Zákon č. 47/2002 Sb. o podpoře malého a středního podnikání. (on line). Dostupné z internetu: <http://www.mpo.cz/dokument6172.html>, (citace 15. 8. 2006).
5. Český statistický úřad Ostrava. (on line). Dostupné z internetu: <http://www.czso.cz/xt/edicniplan.nsf/p/13-8101-05>, (citace 1. 8. 2006).
6. Operační program podnikání a inovace (OPPI) 2007 – 2013. (on line). Dostupné z internetu: <http://www.mpo.cz/dokument12175.html> , (citace 21. 8. 2006).
7. Český statistický úřad. (on line). Dostupné z internetu: <http://www.czso.cz/>, citace ze dne 25. 8. 2006.

Seznam příloh

- Příloha č. 1: Souhrnná charakteristika zaměstnanosti a podnikání
- Příloha č. 2: Dotazníkový průzkum
- Příloha č. 3: SWOT analýza
- Příloha č. 4: Dotazník

Obrázek : Rozlišení obcí ve správním území ÚP Nový Jičín podle míry nezaměstnanosti k 31. 12. 2005

Zdroj: Úřad práce NJ: URL: http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj

Tabulka 4.1: Zaměstnanost podle jednotlivých odvětví

Odvětví OKEČ - název		OKEČ kód	stav zaměstnanců k			% rozdíl 12/05 – 6/05
			31.12.04	30.6.05	31.12.05	
zemědělství, myslivost, lesnictví		01,02	2098	2116	2011	- 105
rybolov a chov ryb		05	0	0	0	0
těžba nerostných surovin		10-14	122	124	122	- 2
zpracovatelský průmysl		15-37	21406	21605	21702	+ 97
z toho	- potravinářský a tabákový průmysl.	15,16	558	654	662	+ 8
	- textilní a oděvní průmysl	17,18	933	989	898	- 91
	- výroba usní a výrobků z usní	19	30	31	0	- 31
	- dřevozpracující průmysl	20	133	134	84	- 50
	- výr. vlákniny, papíru, vydav. a tisk	21,22	81	75	73	- 2
	- koksování, rafinérské zpracování ropy	23	0	0	0	0
	- chemický a farmaceutický průmysl	24	33	37	40	+ 3
	- gumárenský a plastikařský průmysl	25	1717	1825	1753	- 72
	- průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot	26	416	405	347	- 58
	- výroba kovů a kovodělných výrobků	27,28	4148	4504	4496	- 8
	- výroba a opravy strojů a zařízení	29	2048	2025	2076	+ 51
	- výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení	30-33	4037	4169	4574	+ 405
	- výr. dopravních prostředků a zařízení	34,35	7089	6530	6459	- 71
	- zpracovatelský prům. jinde neuvedený	36,37	183	227	240	+ 13
výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody		40,41	460	398	426	+ 28
stavebnictví		45	770	743	719	- 24
obchod, opravy motor. vozidel a spotřební zboží		50-52	1229	1303	1380	+ 77
ubytování a stravování		55	0	0	0	0
doprava, skladování a spoje		60-64	1601	1517	1501	- 16
finanční zprostředkování		65-67	211	200	197	- 3
činnosti v obl. nemovitostí, pronájmu, podnikatelské činnosti		70-74	583	875	816	- 59
veřejná správa a obrana, povin. sociální zabezp.		75	1963	2089	1989	- 100
vzdělávání		80	3097	3144	3194	+ 50
zdravotní a sociální péče, veterinární činnosti		85	2262	2304	2335	+ 31
ostatní veřejné, sociální a osobní služby		90-93 / 95,99	389	441	365	- 76
Celkem			36191	36859	36757	- 102

Zdroj: Úřad práce Nový Jičín, http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj, citace ze dne 5. 7. 2006

Poznámka: Z důvodu sjednocení poskytovaných informací v rámci všech ÚP Moravskoslezského kraje jsou v tabulce zpracovány údaje pouze za zaměstnavatele nad 26 zaměstnanců včetně. Vzhledem k tomu, že při zpracování výše uvedených údajů se vychází z aktuálně monitorovaných zaměstnavatelů, mohou být některé disproporce v počtu zaměstnanců způsobeny i tím, že zaměstnavatelé i přes urgence monitorovací dotazník v současném nebo minulém období neposlali, popř. byl doručen až po zpracování analýz.

Tabulka 4.3: Nabídka volných pracovních míst dle vzdělání k 31. 12. 2005

Požadované vzdělání	počet volných míst			
	k 31.12.02	k 31.12.03	k 31.12.04	k 31.12.05
Základní vzdělání	105	52	305	127
Vyučen v oboru	175	193	282	333
Středoškolské vzdělání	58	49	63	79
Vysokoškolské vzdělání	34	27	24	23
celkem	372	321	674	562

Zdroj: Úřad práce Nový Jičín, http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj, citace ze dne 5. 7. 2006

Tabulka 4.4: Volná pracovní místa s nejvyšším zastoupením

Profese	Počet volných míst
zámečnick, nástrojář, frézař, kovodělník, svářeč	63
zedník	34
číšník, servírka	24
kuchař	15
truhlář, tesař	11
prodavač	7

Zdroj: Úřad práce Nový Jičín, http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj, citace ze dne 5. 7. 2006

Tabulka 4.5: Nejčtenější profesní zastoupení uchazečů v evidenci ÚP Nový Jičín

Profese	Celkem
prodavač	665
nástrojář, zámečnick, obráběč kovů, kovodělník	456
sekretář/ka	330
kuchař	298
zedník	258
odborný administrativní pracovník	213
číšník, servírka	206
úředník ve skladu	141
montážní dělník mechanických zařízení	114

Zdroj: Úřad práce Nový Jičín, http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj, citace ze dne 5. 7. 2006

Pozn.: Tyto profese se podílejí na celkové nezaměstnanosti okresu Nový Jičín 27,47 %.

Tabulka 4.6: Rozdělení volných míst podle odvětví

odvětví	k 31.12.01	k 31.12.02	k 31.12.03	k 31.12.04	k 31.12.05
průmysl	135	120	173	519	298
zemědělství	20	21	2	0	7
stavebnictví	33	13	53	25	47
služby	163	218	93	130	210
celkem	351	372	321	674	562

Zdroj: Úřad práce Nový Jičín, http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj, citace ze dne 5. 7. 2006

Tabulka 4.11: Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání k 31. 12. 2005

Vzdělání	Počet uchazečů o zaměstnání	%
bez vzdělání	22	0,2
základní vzdělání	2 788	28,6
střední odborné (SOU+OU+OŠ)	4 623	47,4
střední odborné s maturitou (SOU+SOS)	1 766	18,1
střední všeobecné (gymnázia)	287	2,9
vysokoškolské	474	2,8
celkem	9 760	100,0

Zdroj: Úřad práce Nový Jičín, http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj, citace ze dne 5. 7. 2006

Tabulka 4.12: Doba evidence uchazečů o zaměstnání k 31. 12. 2005

Doba evidence	Počet uchazečů o zaměstnání	%
do 3 měsíců	2 289	23,5
3 – 6 měsíců	1 561	16,0
6 – 9 měsíců	878	9,0
9 – 12 měsíců	604	6,2
12 – 24 měsíců	1 631	16,7
nad 24 měsíců	2 797	28,7
Celkem	9 760	100,0
Průměrná délka evidence	337 dní	-

Zdroj: Úřad práce Nový Jičín, http://portal.mpsv.cz/sz/local/nj_info/statistiky_nj, citace ze dne 5. 7. 2006

Tabulka 4.16: Přehled významných zaměstnavatelů v regionu

Název	Adresa	Hlavní činnost
<i>Stavební firmy</i>		
Nosta, s. r. o.	Svatopluka Čecha 13, NJ	Veškerá stavební činnost a související práce
Novojická, s. r. o.	K nemocnici 21, NJ	Bytová, občanská a průmyslová výstavba, inženýrské sítě
Monta, a. s.	Bohuslava Martinů 3, NJ	Stavební, zemní a montážní práce, těžká doprava, čističky
VD Stavbař	Šenov u Nového Jičína	Stavební práce
Severomoravská stavební společnost	Bezručova 31, NJ	
Gedos, a. s.	Beskydská 170, NJ - Žilina	
<i>Strojírenské podniky</i>		
Autopal, s. r. o., VISTEON	Lužická 14, NJ	Výroba osvětlovací techniky, chladiče, vývoj automobilového průmyslu
Dotex, s. r. o.	Dolní brána 53, NJ	Proplétací, oplétací a kloboučnické stroje, metalurgická výroba
VOP 025	Dukelská 105, NJ	Výroba a opravy těžké vojenské techniky
VOP 012	Nový Jičín - Bludovice	Opravy vojenské techniky, optické přístroje, vedlejší strojírenské činnosti
<i>Textilní a kloboučnické podniky</i>		
Tonak, a. s.	Borovská 65, NJ	Výroba klobouků, čepic
<i>Zemědělské techniky</i>		
VŠVF	Elišky Krásnohorské 178, NJ	Školní zemědělský podnik, rostlinná, živočišná výroba, ovocnářství, doprava, opravárenská činnost
ZD Starojicko	NJ - Loučka	Zemědělská činnost
AG Kombinát, a. s.	Sedlnice	Zemědělská činnost
<i>Další novojičínské podniky</i>		
ČSAD, a. s.	Palackého 25, NJ	Nákladní a osobní doprava, opravárenská činnost
Multip Moravia	Palackého 27, NJ	Výroba nábytku
VD Drustol	Poděbradova 1, NJ	Výroba nábytku
VD Dřevoplast	Šenov u Nového Jičína	
ZZN, a. s.	Šenov u Nového Jičína	
Jednota, s. d.		Obchodní činnost

Zdroj: Městský úřad Nový Jičín, vlastní úprava

Tabulka 4.19: Potenciálně volné průmyslové pozemky a objekty u průmyslových podniků

Průmyslové podniky	Volné pozemky/objekty	Výměra v m ²
Drustol, v.d.		
Administrativní budova, skladová hala	Volná průmyslová plocha	2537
	Volný průmyslový objekt	187
Středisko pracovního vyučování	Volná průmyslová plocha	1422
	Volný průmyslový objekt	390
NOSTA, s. r. o.		
Průmyslový areál	Volná průmyslová plocha	19507
	Volný průmyslový objekt	---
Severomoravská stavební společnost, spol. s. r. o.		
Bývalé zdravotní středisko	Volná průmyslová plocha	3138
	Volný průmyslový objekt	487
Bývalá Karnola		
Průmyslový areál	Volná průmyslová plocha	31918
	Volný průmyslový objekt	16710
ČSAD Ostrava, a. s.		
Areál na ul. Palackého	Volná průmyslová plocha	9994
	Volný průmyslový objekt	789
VOP 012		
Budova optiky	Volná průmyslová plocha	---
	Volný průmyslový objekt	764
Kancelářské prostory	Volná průmyslová plocha	---
	Volný průmyslový objekt	700
Monta		
Areál společnosti	Volná průmyslová plocha	100
	Volný průmyslový objekt	200

Zdroj: Městský úřad Nový Jičín, vlastní úprava, URL: <http://www.novy-jicin.cz/njnew/index.asp>

Tabulka 5.1: Věková struktura respondentů

Věková struktura	Počet zaměstnaných	Počet nezaměstnaných	Procenta
do 26 let	12	6	16,5
27 - 35 let	26	4	27,5
36 - 45 let	27	3	27,5
46 - 55 let	20	6	23,9
56 a více let	4	1	4,6
Celkem	89	20	100

Zdroj: Dotazníkové šetření

Tabulka 5.2: Vzdělanostní struktura respondentů

Vzdělání	Počet zaměstnaných	Počet nezaměstnaných	Procenta
Bez vzdělání nebo základní	1	4	4,6
Střední bez maturity	27	12	35,8
Úplné střední s maturitou	50	4	49,5
Vyšší odborné	5	0	4,6
Vysokoškolské	6	0	5,5
Celkem	89	20	100

Zdroj: Dotazníkové šetření

Tabulka 5.5: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Industriální tradice	Vysoká míra nezaměstnanosti
Dopravní dostupnost	Správní rozdělení obcí
Geografická poloha	Průmyslová zóna pro nové objekty
Zahraniční kapitál ve městě	Nabídka pozemků a objektů pro podnikání
Kapacity stavebních firem	Absence institucí jako zázemí pro podnikatele
Vzdělanost pracovní síly	Absence prodejen se značkovým zbožím
Dostupnost kvalifikované pracovní síly z města a okolí	Parkování motorových vozidel
Příznivá demografická situace	Absence místního kapitálu pro investice
Kapacita a kvalita středních škol	Dominantní zaměstnavatel
Vysoká škola podnikání, a. s.	Úroveň jazykových znalostí pracovní síly
Různorodost turistických zajímavostí a atraktivit	
Příležitosti	Hrozby
Strukturální fondy EU	Konkurence připravených průmyslových zón v okolních městech
Program dotací na tvorbu pracovních míst ve strukturálně postižených regionech	Dlouhodobá nezaměstnanost
Realizace dálnice D 47	Nedostatek pracovních příležitostí
Státní investiční pobídky pro nové investice do výrobní a terciární sféry	Odliv mladých a vzdělaných lidí
Vhodné podmínky pro investory	Nedostatečná veřejná podpora pro malé a střední podnikání
	Imigrace zahraničních pracovníků

Zdroj: vlastní úprava

DOTAZNÍK

Vážení spoluobčané,

obracím se na Vás s žádostí o spolupráci při tvorbě diplomové práce na téma analýza vývoje a struktury zaměstnanosti ve městě Nový Jičín a okolí. Prosím Vás o zodpovězení několika otázek. Prosím zaškrtněte jednu z uvedených možností, popřípadě doplňte chybějící výraz. Dotazník je anonymní.

Obecné údaje o dotazovaném:

1.) Pohlaví

a) muž

b) žena

2.) Ve kterém roce jste se narodil(a)? .....

3.) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

a) bez vzdělání nebo základní

b) střední bez maturity

c) úplné střední s maturitou

d) vyšší odborné

e) vysokoškolské

4.) Jaká je Vaše jazyková vybavenost?

1 velmi dobře ... 5 neučil(a) jsem se

a) anglický jazyk	1	2	3	4	5
b) německý jazyk	1	2	3	4	5
c) francouzský j., španělský j.	1	2	3	4	5
d) ruský jazyk	1	2	3	4	5
e) jiný (prosím, uveďte).....	1	2	3	4	5

5.) Uveďte, prosím, Vaše místo bydliště: .....

6.) Jsem

a) zaměstnaný

b) nezaměstnaný

c) momentálně na mateřské dovolené

d) na nemocenské

Následující otázky 7 - 18 jsou určeny pro zaměstnané občany (vč. těch, kteří jsou na mateřské dovolené, nemocenské), pokud to není Váš případ, otázky přeskočte.

7.) Pracuji na: a) plný úvazek   b) poloviční úvazek

8.) Jsem zaměstnán(a):   a) ve státní sféře   b) v soukromé sféře

9.) Velikost Vašeho podniku, popř. firmy, ve které pracujete: a) do 10 zaměstnanců
b) od 11 – 49 zaměstnanců
c) od 50 – 249 zaměstnanců
d) nad 250 zaměstnanců

10.) Jak dlouho působíte na trhu práce? a) do 1 roku b) 1–5 let c) 5–15 let d) nad 15

11.) Kolik zaměstnání, ve kterých jste strávili déle než 6 měsíců, jste během své pracovní kariéry vystřídal? a) mám stále 1 zaměstnání

b) 2 – 3 zaměstnání

c) 4 a více zaměstnání

12.) Pracujete v oboru, který jste vystudoval(a)? a) Ano b) Ne c) Částečně

13.) Vaše platové podmínky se nachází v rozmezí: a) 0 – 10 000,-
b) 10 – 15 000,-
c) 15 – 20 000,-
d) 20 – 30 000,-
e) 30 000,- a více

14.) Jste spokojen(a) se svým zaměstnáním?

1 rozhodně ano, 4 rozhodně ne, -1 nedokážu posoudit

spokojen se svým zaměstnáním	1	2	3	4	-1
------------------------------	---	---	---	---	----

15.) Byli jste někdy v minulosti nezaměstnaní déle než 6 měsíců?

a) Ano

b) Ne

Pokud ano, uplatnění na trhu práce jsem našel prostřednictvím: a) úřadu práce
b) známosti
c) hledal(a) jsem sám(a)
d) jinak .....

16.) Mám zaměstnání: a) v místě bydliště b) do 5 km
c) od 5 – 15 km d) od 15 – 30 km e) nad 30 km

17.) Kterou dopravu využíváte k přepravě do zaměstnání?

a) převážně osobní (chůze, kolo, auto)

b) převážně železniční

c) převážně autobusová

d) střídám, dle příležitosti

18.) Jak byste ohodnotili svůj přístup k zaměstnání?

odborné znalosti/dovednosti	výborné	1	2	3	4	5	špatné
jazykové znalosti	výborné	1	2	3	4	5	špatné
pracovní morálka	výborná	1	2	3	4	5	špatná
loajalita s firmou	velká	1	2	3	4	5	žádná

Následující otázky 19 – 25 jsou určeny pro nezaměstnané občany, pokud to není Váš případ, otázky přeskočte.

19.) Jak dlouhou dobu jste nezaměstnaný(á):

a) 0 – 6 měsíců

b) 6 – 12 měsíců

c) déle než 12 měsíců

20.) Vaše profese je (prosím, uveďte):.....

- 21.) Řadíte se do některé z rizikových skupin na trhu práce? ☐ Ano, a) žena s malými dětmi
b) absolvent SŠ, VŠ
c) ZPS
d) občan nad 50 let
☐ Ne.

Pokud ano, cítíte se na trhu práce diskriminováni? a) Ne
b) Ano, uveďte důvod .....

- 22.) Snažíte se o zvyšování kvalifikace prostřednictvím rekvalifikačních kurzů? a) Ano
b) Ne

- 23.) Hledáte si práci i jiným způsobem (př. známosti atd.) než jen prostřednictvím úřadu práce? a) Ano b) Ne.

24.) Jak hodnotíte nabídku práce pro Vaši profesi na úřadu práce v Novém Jičíně:

nabídka práce	vyhovující	1	2	3	4	5	nevyhovující
---------------	------------	---	---	---	---	---	--------------

- 25.) Byli byste ochotni dojíždět do zaměstnání? a) Ano
b) Ne

Pokud ano, do jaké vzdálenosti: a) do 10 km
b) do 25 km
c) nad 25 km
d) jsem ochoten se přestěhovat

26.) Kdyby by Vám byla nabídnuta o 50% lépe placená pracovní příležitost, než jakou doposud máte či chtěli byste mít, byli byste ochotni za touto pracovní nabídkou:

- a) dojíždět denně (uveďte max. Vzdálenost) ....
b) dojíždět a vracet se domů pouze na víkendy
c) přestěhovat se
d) nepřipadá v úvahu

- 27.) Uvažovali jste někdy o tom, že byste začali podnikat? a) Ano b) Ne

Pokud ano, který z důvodů Vám byl doposud překážkou? a) Nedostatek financí
b) nedostatek času
c) strach z neúspěchu
d) nemám know how
e) velká konkurenceschopnost
f) jiné důvody (uveďte) .....

28.) Podnikal jste někdy v minulosti? a) Ano
b) Ne

29.) Jaký je podle Vás důvod, proč podnikatelé končí s podnikáním v našem regionu (více možných odpovědí) a končí tak na úřadu práce:

- a) nedostatek finančních prostředků
- b) zvýšená konkurence v odvětví, ve kterém jsem podnikal(a)
- c) zvýšení administrativních nákladů na podnikání
- d) nedostatek kvalifikovaných pracovníků
- e) nemožnost dalšího vzdělávání v oblasti podnikání
- f) nízká dostupnost potřebných informací
- g) nedostatečná podpora státu při tvorbě nových pracovních míst
- h) jiné důvody.....

30.) Domníváte se, že v Novém Jičíně existují dobré podmínky pro podnikání?
1 rozhodně ano; 4 rozhodně ne; -1 nemohu posoudit

dobré podmínky pro podnikání	1	2	3	4	-1
------------------------------	---	---	---	---	----

31.) Myslíte si, že naše město Nový Jičín se v posledních deseti letech rozvíjelo nebo upadalo?

rozvíjelo se	1	2	3	4	5	upadalo
--------------	---	---	---	---	---	---------

32.) A jak vnímáte budoucnost našeho města?

město se bude rozvíjet	1	2	3	4	5	město bude upadat
------------------------	---	---	---	---	---	-------------------

33.) Je podle Vás Nový Jičín turisticky zajímavý?

turisticky zajímavý	1	2	3	4	5	turisticky nezajímavý
---------------------	---	---	---	---	---	-----------------------

34.) Jste rád(a), že bydlíte v Novém Jičíně či jeho blízkém okolí?

rozhodně ano	1	2	3	4	5	rozhodně ne
--------------	---	---	---	---	---	-------------

35.) V čem vidíte nedostatky a problémy Nového Jičína, popřípadě co Vám zde nejvíce chybí?

.....

.....

.....

.....

36.) V politice se často užívají pojmy „levice“ a „pravice“. Kam byste se sám(a) zařadil(a)?

levice	1	2	3	4	5	6	7	pravice
--------	---	---	---	---	---	---	---	---------

37.) V naší společnosti žijí lidé, kteří patří k bohatým, nebo do střední vrstvy, ale i k chudým. Kam byste zařadil(a) svou rodinu (domácnost, ve které žijete) na následujícím žebříčku?

chudí	1	2	3	4	5	6	7	bohatí
-------	---	---	---	---	---	---	---	--------

Děkuji za provedený rozhovor.